

zelenoiplavo

*Kvarnerske
masline
osvojile
turiste*

Dani
maslina u
Puntu na
otoku Krku

Listopad

■ nedjelja, 1. listopada

- U Kastvu, po lijepom vremenu i uz desetke tisuće posjetitelja održana još jedna tradicionalna „Bela nedeja“

■ utorak, 3. listopada

- U Rijeci, na bočalištu na Podvežici otvoreno 15. Europsko prvenstvo u bočanju

■ srijeda, 4. listopada

- Predsjednik RH Stjepan Mesić posjetio otok Rab
- U Rijeci u Hrvatskom kulturnom domu županijskom svečanošću obilježen Svjetski dan učitelja

■ četvrtak, 5. listopada

- U sjedištu Županije župani Zlatko Komadina i Ivan Jaković istaknuli primjereni rad i suradnju vatrogasnih zajednica tih susjednih županija

■ petak, 6. listopada

- U Rijeci, u sjedištu Županije, predstavljen plan navodnjavanja Primorsko-goranske županije
- U Lovranu, pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije otvorena 13. smotra dječjeg stvaralaštva Društava „Naša djeca“ Hrvatske

■ subota, 7. listopada

- Uz nazočnost potpredsjednice Vlade RH Jadranke Kosor, više od tisuću hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji pohodili Svetište Majke Božje na Trsatu

■ ponедjeljak, 9. listopada

- Delegacija Županije, predvodena županom Zlatkom Komadinom oputovala u Bruxelles na „Otvorene dane – Europski tjedan regija i gradova“

■ četvrtak, 12. listopada

- U Selcima na završetku turističke akcije „Primorsko jedro 2006“, Selce je po četvrti puta proglašeno pobednikom za najuređenije mjesto na Kvarneru

■ petak, 13. listopada

- U Ravnoj Gori svećenom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan Općine. Nagradu za životno djelo posthumno dobio Marijan Beuk

- U Kastvu svećano započela izgradnje ceste od Šporove Jame do Jurjevića, prve od ukupno četiri dionice ceste 233

■ subota, 14. listopada

- U Lovranu, pod pokroviteljstvom PGŽ započela 33. Lovrarska marinada, a u Puntu 10. Puntarski dani maslina

■ ponedjeljak, 16. listopada

- U Opatiji u hotelu Ambasador, uz 330 sudionika, otvorena godišnja konferencija španjolskih turističkih agencija. Skup je pozdravio i župan Zlatko Komadina

- Župan Zlatko Komadina primio španjolskog veleposlanika u RH N. E. Manuel Salazar Palma
- U Trsatском svetištu počela gradnja pastoralnog centra „Aula Ivana Pavla II. Gradnju centra pomogla i Primorsko-goranska županija sa 400.000 kuna

■ utorak, 17. listopada

- Na Maloj Učki župan Zlatko Komadina obišao gradilište vodovoda visoke zone Lovrana za koji je Županija u 2006. g osigurala 500.000 kuna

■ srijeda, 18. listopada

- U Rijeci u Dvorani mladosti otvoreni 23. sjeverno-jadranski sajam i 17. sajam lova i ribolova

■ četvrtak, 19. listopada

- Skupština PGŽ prvi put službeno razmatrala mogućnost gradnje LNG terminala na području Županije i članovi Skupštine digli ruke za terminal u Omislu

■ petak, 20. listopada

- Župan Zlatko Komadina, povodom 15. obljetnice 128. brigade HV Sveti Vid, primio predstavnike ratnog zapovjedništva te brigade

- U Novom Vinodolskom svećano obilježena 60. obljetnica rada Doma za djecu Braća Mažuranić

- U Rijeci u HKD-u na Sušaku obilježena 15. godišnjica odlaska velike grupe dragovoljaca na ličko ratište

■ subota, 21. listopada

- U rječkom HKD-u prigodnom svečanošću obilježena 15.

90dana

Napokon dionica Orehovica - Sv. Kuzam

Nakon dugih mjeseci čekanja i zavrzlame s uporabnom dozvolom, napokon je 14. prosinca otvorena dionica ceste Orehovica - Sv. Kuzam, čime su ublažene prometne muke Riječana, naročito s istočnog dijela grada. Ova prometnica je i prije početka gradnje izazvala brojne polemike, a vrhnac je dosegnut kada, već gotovu cestu, nadležni mjesecima nisu puštali u promet. Osim građana, iziritirana se našla lokalna gradska i županijska vlast, pa se župan Primorsko-goranske županije Zlatko Komadina 6. prosinca 2006. sam odvezao dionicom ceste, iskazujući građanski neposluh i tražeći korektniji odnos investitora prema javnosti.

Dionica Orehovica - Sv. Kuzam duga je 6,3 km, a zbog brojnih objekata (13 vijadukata, 2 tunela) i cijenom od 750 milijuna kuna cesta spada među najskuplje

Već gotovu cestu, nadležni mjesecima nisu puštali u promet

u Hrvatskoj. Uoči otvorenja trase, u Zagrebu je potpisana ugovor s Europskom bankom za obnovu i razvoj za dovršetak posljednje dionice riječke obilaznice od Sv. Kuzma do Križišća dužine 8,4 kilometara, vrijedan 40 milijuna eura. Rok za završetak gradnje je 2009. godina.

Obljetnica 128. brigade "Sveti Vid"

Riječka 128. brigada HV "Sveti Vid" u nizom je aktivnosti obilježila 15. godišnjicu osnutka, a 20. listopada 2006. priпадnike brigade primio je i župan Zlatko Komadina sa suradnicima. Brigada je svoj ratni put započela formiranjem kroz Teritorijalnu obranu u rujnu 1991., nastavila u Lici na području Gospića i Perušića i bila aktivna sve do Oluje 1995. kada je u pobedničkoj akciji oslobođena Korenica i brigada izašla na državnu granicu s BiH. Sredinom prosinca 128. brigadi je uručeno odlikovanje Reda Nikole Šubića Zrinskog,

Dodjela odlikovanja Reda Nikole Šubića Zrinskog 128. brigadi

Primanje u Županiji

Županija je na tradicionalnoj svečanosti posebno nagradila turističke djelatnike koji su osvojili priznanja u akcijama Plavi cvijet, Zeleni cvijet, Djelatnik godine, Turistički cvijet HRT-a i HGK, Primorsko jedro i Goranska razglednica, te Volim Hrvatsku

Županija okrenuta turizmu

Primorsko-goranska županija i Turistička zajednica PGŽ na tradicionalnoj svečanosti u Guvernerovoj palači 22. studenog čestitali su dobitnicima svih turističkih nagrada državnog i županijskog značaja. Brojni dobitnici s područja županije, koji su osvojili priznanja u akcijama Plavi cvijet, Zeleni cvijet, Djelatnik godine, Turistički cvijet HRT-a i HGK, Primorsko jedro i Goranska razglednica, te najmladi u sklopu ekološko-edukativne akcije za najmlade Volim Hrvatsku, pridružili su se ovom turističkom rezimeu.

U akciji Plavi cvijet, u ocjenjivanju uređenosti gradova, općina i mjesta primorske Hrvatske, u županiji je najbolje plasiran Rab, zatim Opatija te Krk i Mali Lošinj koji dijele treće mjesto. Među općinama laureat je Baška, a među mjestima Selce. U kategoriji uređenosti pojedinih elemenata najboljim trgom proglašen je Trg Republike Hrvatske u Malom Lošinju, a ulicom Riva lošinjskih kapetana. Opatijski park Angiolina i Sv. Jakov ponovno je najljepši, a najboljom plažom proglašeno je crikveničko Gradsko kupalište. Najljepšu okućnicu ima Marija Španjol s Raba, a najljepši balkon Vida Rebernik iz Crikvenice. Svenir godine je »Medena škrinja« pčelarstva Turina iz Opatije, a za originalnu turističku ponudu nagrađeni su TIC Novi Vinodolski i "Rapske viteške igre". Najbolja benzinska postaja u PGŽ-u je "Adria Oil" u Malom Lošinju. U akciji Zeleni cvijet na županijskoj razini najuređenije su Fužine, delničko "Raskrije" je najbolji trg, a Ulica "Matika" u Brod Moravicama najbolja ulica, dok najljepši park imaju Delnice. Opatija i Rab su dobitnici dva velika međunarodna priznanja; Opatija za uredost grada i Rab za zaštitu kulturne baštine.

Sa svečanosti u Guvernerovoj palači

godišnjica osnutka 128. brigade HV – Sveti Vid

- U Ravnoj Gori prigodom svečanosti obilježena 220. godina postojanja osnovne škole

■ ponedjeljak, 23. listopada

- U Rijeci na Titovom trgu obilježena 60. godišnjica izgradnje novog mosta na Rječini, koji je Sušak i Rijeku povezao u jedinstvenu prometnu cjelinu
- U Rijeci ministar unutarnjih poslova Ivica Kirin predao 29 novih policijskih automobila „Škoda fabia i octavia“
- U Rijeci u dvorani na Kozali vjernici islamske vjeroispovijesti Rijeke i okoline jutarnjim klanjanjem i molitvom slavili Ramazanski bajram

■ utorak, 24. listopada

- U sjedištu Županije zamjenica župana Nada Turina-Đurić primila istaknute darilatelje krvi sa 75 i više darivanja

■ srijeda, 25. listopada

- U sjedištu Županije, na sastanku župana i rektora Sveučilišta u Rijeci dogovoren nastavak dugoročne suradnje tih dviju institucija
- U Krku u Domu za starije i nemoćne osobe „Mali kartec“ župan Zlatko Komadina otvorio prvi županijski dnevni centar za starije osobe

■ četvrtak, 26. listopada

- Održana sjednica Poglavarstva Primorsko-goranske županije na kojoj su, u cilju saniranja Doma zdravlja PGŽ, najavljeni rezovi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

■ petak, 27. listopada

- Na riječkom Korzu, pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke, a u organizaciji Novog lista održana jubilarna deseta utrka „Homo si tec“

■ subota, 28. listopada

- U Kraljevcima, predsjednik francuske udruge Couchy le Chateau uručio ravnateljici Centra za rehabilitaciju Fortica 1.680 eura prikupljenih prilikom predstavljanja Primorsko-goranske županije krajem rujna u Pikardiji

- U Rijeci u Trsatkoj čitaonici svečano obilježeno 100 godina osnivanja i djelovanja Gradske glazbe Trsat

- U Delnicama obilježeno 15. obljetnica osnivanja 138. goranske brigade Hrvatske vojske

■ nedjelja, 29. listopada

- U Lovranskoj Dragi župan Zlatko Komadina otvorio treći novouređenu tematsku štetnicu u Parku prirode Učka, nazvanu Slap, dužine 800 metara

■ ponedjeljak, 30. listopada

- Primorsko-goransku županiju i Grad Rijeku posjetilo izaslanstvo kineske pokrajine Liaoning i luke Yingkou

■ utorak, 31. listopada

- U povodu blagdana Svih svetih, delegacije Županije, gradova i općina, udruga branitelja i drugih institucija položile su vijence i upalile svijeće na brojnim grobljima i spomen-obilježjima

Studenji

■ petak, 3. studeni

- U Rijeci u zapovjednoj zgradi bivše vojarne na Trsatu predsjednik Vlade RH dr. Ivo Sanader otvorio Akademiju primijenjenih umjetnosti

■ ponedjeljak, 6. studenoga

- Predsjednik RH Stjepan Mesić boravio na području Županije; u Delnicama prisustvovao potpisivanju Odluke Županije i goranskih gradova i općina o kandidaturi Gorskog kotara za Žimsku Univerzijadu 2013., a u gradu Grobniku potpisivanju Pisma namjere za organizaciju Jadranskog veleslaloma na Platku u ožujku 2007. godine.

- U Rijeci u Pomorskom i povjesnom muzeju Hrvatskog primorja koncertom Juliana Rachlina obilježena 130. godišnjica Grand hotela Bonavia

■ utorak, 7. studenoga

- Na riječkom Korzu, ispred zgrade Gradskog poglavarstva, Petar Pavlić u dvosatnoj blokadi prijetio eksplozijom svojeg automobila napunjenoj plinskim bocama

- Na autocesti Rijeka – Zagreb spojen vijadukt Zečeve drage, najvažniji objekt dionice Vrbovsko - Bosiljevo

■ četvrtak, 9. studenoga

- U Palma de Mallorci započelo redovno Generalno zasjedanje Skupštine europskih regija u čijem radu su, kao predstavnici Županije sudjelovali predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić i zamjenica župana Nada Turina-Đurić

■ subota, 11. studenoga

- U Malom Lošinju nizom dogadanja obilježen Dan Grada. Tom prilikom Tomislavu Gospodnetiću dodijeljena je nagrada za životno djelo
- nedjelja, 12. studenoga**
- U Loparu, uz masovni odaziv od 79% birača, održani prvi, povijesni izbori u novoosnovanoj Općini. Pobjednik izbora HDZ sa 44 % glasova

■ ponedjeljak, 13. studenoga

- U Lovranu započeo dvodnevni 3. susret župana s načelnicima i gradonačelnicima s područja Županije
- srijeda, 15. studenoga**
- U opatijskom hotelu „Adriatic“, uz prisutnost predsjednika RH Stjepana Mesića i predsjednika Vlade RH dr. Ivo Sanadera započelo trodnevno 14. tradicionalno savjetovanje hrvatskih ekonomista
- U Rijeci u Hrvatskom kulturnom domu, predsjednik RH Stjepan Mesić otvorio 31. hrvatski salon inovacija INOVA 2006. g. na kojem je izloženo 200 izložaka

■ petak, 17. studenoga

- Na gradilištu preostalih 40-ak kilometara „druge trase“ dovršen jedan od najzahtjevnijih objekata – vijadukt Severinske Drage dužine 724 metra.
- subota, 18. studenoga**
- U Rijeci u Teatru Fenice, svečanim koncertom maestro Dušan Prašelj obilježio dvostruki jubilej – 75. rođendan i 60 godina umjetničkog rada

■ ponedjeljak, 20. studenoga

- U Rijeci, na Pećinama, otvoren Tower centar, najljepši i najveći trgovачki centar u ovom dijelu Europe
- utorak, 21. studenoga**
- U Anconi održana 2. sjednica Skupštine Jadranske euregije čiji je član i Primorsko-goranska županija
- srijeda, 22. studenoga**
- Na području cijele Republike Hrvatske započeo štrajk srednjoškolskih profesora, od 33 srednje škole u Županiji u potpunom štrajku bilo njih 30
- U Rijeci prigodom svečanošću u zgradici Pomorskog i povjesnog muzeja nagrađeni dobitnici turističkih nagrada na županijskoj i državnoj razini
- U Rijeci, na trasi ceste D-404, ispod novootvorenog Tower centra, probijen 1.257 metara dug tunel Pećine

■ četvrtak, 23. studenoga

- Drugog dana štrajka, srednjoškolskim profesorima priključili se i zapošleni u osnovnim školama, uz odaziv od više od 90 posto nastavnika
- Župan Zlatko Komadina primio polaznike i vodstvo 9. naraštaja Ratne škole HV "Ban Josip Jelačić"
- U Rijeci održana sjednica Županijske skupštine, a snimka aktualnog sata, emitirana navečer na Kanalu Ri po prvi put emitirana uz simultani prijevod za gluhe osobe

■ petak, 24. studenoga

- U sjedištu Županije župan Zlatko Komadina primio zamjenika ministra za dijasporu u Vladi Republike Srbije Aleksandra Čotrića

■ ponedjeljak, 27. studenoga

- Župan Zlatko Komadina u Zagrebu na skupu posvećenom desetoj obljetnici HUP-ovog programa usavršavanja menadžera izjavio: "Želimo biti vodeća Županija!"

■ utorak, 28. studenoga

- U Velom Lošinju prigodom svečanošću obilježeno 125 godina rada Doma za starije i nemoćne osobe "Marko A. Stuparić"

■ srijeda, 29. studenoga

- U sjedištu Županije župan Zlatko Komadina i direktor

90dana

Županijski proračun

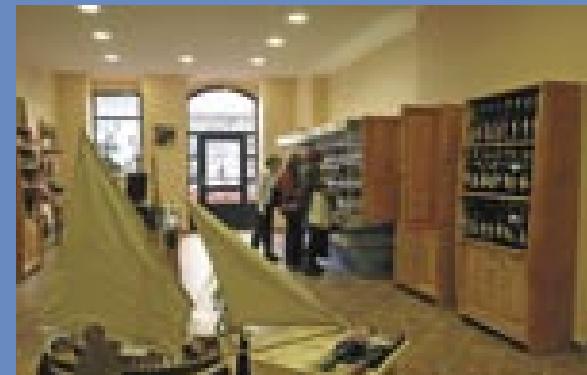

Za rukovodstvo Županije vladine mјere preraspodjele poreza na dohodak su samo kozmetičke

Naćelnici i gradonačelnici jedinica lokalne samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije okupili su se 13. i 14. studenog u Lovranu na trećem susretu kojeg je u ovom mandatu sazvao župan Zlatko Komadina. Tradicionalni susret čelnika lokalnih samouprava različitih političkih opcija protekao je u savjetovanju i korisnoj razmjeni informacija, a prisutni su imali priliku proanalizirati rad županijske uprave i provedbu njezinih projekata, te se upoznati s aktivnostima

Prodajni prostor Zadruge "Zeleno i plavo"

U Trpimirovoj ulici u Rijeci (Žabica) otvoren je koncem prosinca izložbeno-prodajni prostor županijske Zadruge "Zeleno i plavo". Nakon što je Primorsko-goranska županija pokrenula osnivanje Zadruge prije nepunih godinu dana, prodajni prostor koji nudi autohtone proizvode 18 proizvođača s područja naše Županije, vrlo će brzo postati omiljeno odredište brojnih kupaca i turista. Na policama dućana Zadruge koja nosi isto ime kao i naš magazin, mogu se kupiti ekološki proizvodi s "pečatom" primorsko-goranskog kraja, od proizvoda baziranih na ekološkom pčelarstvu s Raba, preko krčkog pršuta i pancete, vrbničkih vina, raznih "Okusa mora" istomene tvrtke

iz Novog Vinodolskog, specijaliteta od puževa itd. Uređeni prostor u Trpimirovoj 1 je u vlasništvu Grada Rijeke, koja je u ovaj zahvat uložila 235.000 kuna, dok je županija u projektu sudjelovala sa oko 100.000 kuna.

Mali župan posjetio velikog

"Mali župan" Primorsko-goranske županije Dino Jagić, učenik VIII. b razreda OŠ "Kraljevica", koji je taj "status" stekao prikazanim znanjem školskog gradiva u sklopu projekta "Učilica - igrom do znanja", posjetio je pravog župana u njegovu sjedištu u Rijeci. Uz svoju mentoricu prof. Vesnu Ban, mali župan pokazao je da se dobro razumije u pitanju decentralizacije, kulturne baštine i ljudskih prava, a nekim je pitanjima iznenadio i samog župana koji je morao potražiti pomoć svojih zamjenika.

Dino Jagić, sudionik Dječjeg sabora znanja

Usprkos političkim različitostima sve lokalne jedinice moraju zajednički nastupati prema državnoj vlasti u borbi za istinsku decentralizaciju i veće izvorne prihode, istaknuto je na susretu čelnika lokalnih samouprava u Lovranu

najveći dosad

svih resora regionalne vlasti. Osim ovoga, predstavljene su aktivnosti Regionalne razvojne agencije Porin, razmotreni standardi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Primorsko-goranske županije, djelovanje sabirališta za animalni otpad, opravdanost izgradnje klaonice za stoku sitnog zuba, realizacija projekta turističke "smede" signalizacije na području Županije, održavanje cesta u zimskim uvjetima na području Županije, te niz drugih tema.

U uvodnom obraćanju župan Komadina podsjetio je da ulazimo u izbornu godinu te se neće moći izbjegći politizacija nekih pitanja. Njegov je ipak stav da usprkos političkim različitostima sve lokalne jedinice moraju zajednički nastupati prema državnoj vlasti u borbi za istinsku decentralizaciju i veće izvorne prihode. Za Komadinu su vladine mјere preraspodjele poreza na dohodak samo kozmetičke, štoviše, Županija bi u konačnici

se nerado odriče svojeg vlasništva, dodaо je župan Komadina.

Sa trećeg susreta gradonačelnika i načelnika općina s područja Županije

mogla biti i u minusu.

Župan je predstavio i županijski proračun, koji će biti najviši dosad. Županija će u idućoj godini sveukupno s proračunom Županijske uprave za ceste i županijskim lučkim upravama raspolagati s oko 450 milijuna kuna, a "goli" proračun pritom iznosi oko 315 milijuna kuna.

Među pitanjima koje je načelnike najviše zanimalo bilo je status državnog zemljišta koje nije ušlo u temeljni kapital hotelskih poduzeća. Lokalna samouprava traži od države da im takva zemljišta prepusti, a prema riječima zamjenika župana Luke Denone, država će vjerojatno biti spremna samoupravi takve prostore prepustiti u koncesiju ili im dati pravo građenja. Država

Zračne luke "Rijeka" Mario Paščenko potpisali ugovor o ulaganju 1,3 milijuna kuna u opremanje zračne luke

■ četvrtak, 30. studenoga

- Na sjednici Općinskog vijeća Viškova donesena odluka o ulasku Općine Viškovo u vlasnišku strukturu poduzeća Ekoplus i to unosom nekretnina koje ulaze u buduću Centralnu zonu gospodarenja otpadom u Marišćini

Prosinac

■ petak, 1. prosinca

- Na redovnoj skupštini Obrtničke komore Primorsko-goranske županije za novog predsjednika izabran Boris Vukelić, trgovac iz Rijeke

- U Puntu prigodom svečanošću obilježen Dan Općine i tom prigodom vč. Alojziju Raguzinu uručena nagrada za životno djelo

■ subota, 2. prosinca

- U Crikvenici, pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije započeo treći međunarodni Sajam vina

■ ponedjeljak, 4. prosinca

- U sjedništu Županije župan Zlatko Komadina održao sastanak s upravama kvarnerskih brodogradilišta i tom ih je prilikom pozvao na objedinjivanje brodogradilišta

- U Loparu održana konstituirajuća sjednica Općinskog vijeća čime je ta 36. jedinica lokalne samouprave u PGŽ i stvarno utemeljena. Za predsjednika Vijeća izabran Damir Paparić, a za prvog načelnika Općine Alen Andreškić

■ srijeda, 6. prosinca

- U Kraljevcima svečanom sjednicom Gradskog vijeća obilježen Dan Grada i tom prilikom nagrada za životno djelo uručena Udrži mesopustara Kraljevici. U sklopu proslave, navečer je, nakon trideset godina ponovo zasvijetila lanterna – svjetionik na rtu Oštro

- U Rijeci u Muzeju grada Rijeke, pod pokroviteljstvom PGŽ otvoreni 12. Jadranski filatelistički susreti

- U Kastvu na Mikulovu, svečano otvoreni novoizgrađeni dječji vrtić kapaciteta 140 mališana

- U Kostreni, svečanom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan Općine Kostrena

■ petak, 8. prosinca

- Članovi županijskog i gradskog Poglavarstva, na čelu s županom i gradonačelnikom, obišli čvor Vežica, ali od investitora - Hrvatskih cesta - nisu dobili dozvolu prolaska neotvorenom trasom rječke zaobilaznice

■ nedjelja, 10. prosinca

- U Rijeci, otkrivanjem 41 kg kokaina na brodu „Ulijanik plovide“, prekinut još jedan međunarodni morski put krijućenja droge

■ ponedjeljak, 11. prosinca

- U Rijeci, tijekom posjete KBC-u, ministar Ljubičić najavio međunarodni natječaj za novu rječku bolnicu

■ utorka, 12. prosinca

- U Muzeju grada Rijeke, otvaranjem izložbe "Flora zaštićenih planinskih područja PGŽ" javna ustanova "Priroda" obilježila Međunarodni dan planina

- U sjedništu Županije župan Zlatko Komadina primio "malog župana" – Dina Jagića iz Kraljevice

■ srijeda, 13. prosinca

- U sklopu blagdanskih posjeta župan Zlatko Komadina posjetio Centar za rehabilitaciju Fortica - Kraljevica

■ četvrtak, 14. prosinca

- U Svetom Kuzmu, ministar Božidar Kalmeta napokon otvorio istočni nastavak rječke zaobilaznice od Oreohovice do Sv. Kuzma, te novi prometni ulaz u Rijeku na čvor Gornja Vežica, vrijedan skoro milijardu kuna

■ petak, 15. prosinca

- U Jadranovu obilježena 15. obljetnica osnivanja 155. brigade Hrvatske vojske, zapovjednik Ivan Manestar primio odlikovanje Reda Nikole Šubića Zrinskog

■ subota, 16. prosinca

- U HNK Ivana pl. Zajca svečanom akademijom obilježena 125. obljetnica Gradskog društva Crvenog križa Rijeka

■ ponedjeljak, 18. prosinca

- U Rijeci prigodom svečanosti obilježeno deset godina rada Regionalne razvojne agencije Porin

■ utorka, 19. prosinca

- U sjedništu Županije župan Komadina i gradonačelnik Vrbovskog Anton Mance potpisali ugovor „težak“ 5 milijuna

kuna za izgradnju školske sportske dvorane
 • U Zagrebu, na prigodnoj svečanosti, župan Komadina preuzeo certifikat "Regija pogodna za ulaganje"
 • U Rijeci, u Pomorskom i povjesnom muzeju Hrvatskog primorja otvorene nove prostorije pedagoškog kabineta i muzejske knjižnice
 • U Rijeci u Gradskoj vijećnici, povodom 15. obljetnice osnivanja, 128. brigade HV "Sveti Vid" odlikovana Redom Nikole Šubića Zrinskog

■ srijeda, 20. prosinca

• Županijska skupština usvojila Proračun PGŽ za 2007. g u visini 314 milijuna kuna što je najveći proračun u povijesti Županije. Na sjednici navođeno da u 2007. g kreće izgradnja Centralne zone za gospodarenje otpadom na Marišćini i gradnja nove ceste Rujevica – Marčelji

■ četvrtak, 21. prosinca

• U Rijeci svečano obilježena 60. obljetnica HNK „Rijeka“, a u Kostreni 85. obljetnica NK „Pomorac“

■ petak, 22. prosinca

• U Rijeci, na Žabici otvoren prodajno izložbeni prostor Županijske Zadruge „Zeleno i plavo“

• U Rijeci u HKD-u Župan Zlatko Komadina održao tradicionalno predlagdansko primanje za predstavnike javnog, političkog i društvenog života u Županiji

■ subota, 23. prosinca

• Župan Zlatko Komadina dječatnicima carine i granične policije na prijelazima Rupa i Pasjak čestitao Božić

nedjelja, 24. prosinca

• U svim crkvama Riječke nadbiskupije na Badnjak služene mise polnoče, a Božić dočekan u miru i dostojarstvu

ponedjeljak, 25. prosinca

• Na cijelom području Županije Božić je protekao u znaku mira i obiteljske radošti. Riječki nadbiskup predvodio tradicionalnu Božićnu misu u katedrali Sv. Vida

■ četvrtak, 28. prosinca

• Župan Zlatko Komadina potpisao ugovore o stipendiranju s 20 novih studenata deficitarnih zanimanja

■ petak, 29. prosinca

• U Salonu Grada Rijeke Župan Komadina i gradonačelnik Obersnel potpisali Sporazum o financiranju I. faze CZGO Marišćina i županijske ceste Ž5025 Rujevica-Marčelji

90dana

*Primorsko-goranska županija
će tijekom ovoga mandata
sufinancirati izgradnju čak
osam školskih dvorana*

Nove školske sportske dvorane

Javnim potpisivanjem sporazuma o sufinanciranju izgradnje školske sportske dvorane u Vrbovskom, 19. prosinca 2006. u sjedištu Županije, nastavljena je praksa ulaganja Županije u infrastrukturu školstva na svom području. Nova školska sportska dvorana uz OŠ Ivana Gorana Kovačića u Vrbovskom imat će 400 sjedećih mesta i bit će sagrađena i

Malinska - nova dvorana vrijedna 15 milijuna kuna

LUČKA UPRAVA RIJEKA
PORT OF RIJEKA AUTHORITY

RIJEKA GATEWAY PROJECT LUCI POTREBA GRADU PRILIKA

razgovor:

Ne bih se složio da nam iz redova opozicije nitko ne prigovara ili ne zna prigovoriti, ali bih se složio da nam nemaju na što prigovoriti s obzirom da radimo u skladu sa zakonom, legitimno i legalno, bez korupcije i bez nemara, dapače, uz čestu i dobru komunikaciju s građanima koji sudjeluju u realizaciji projekata

Mr. Vojko Obersnel
gradonačelnik Rijeke

**Bit ću
gradonačelnik
sve dok to budu
željeli građani**

razgovor:

Mr. Vojko Obersnel, gradonačelnik Rijeke

Obersnel: U 2007. ulazimo s optimizmom - mnogi gradski projekti ušli su u fazu realizacije ili su u protekloj godini obavljene sve predradnje za ostvarenje projekata koji će se realizirati u 2007. i budućim godinama

Na kraju 2006. godine, kako biste je ocijenili? Koliko ste od željenog u Gradu ostvarili i što najavljujete za 2007. godinu?

- Proteklu, 2006. godinu ocijenio bih, generalno, uspješnom godinom za Grad Rijeku. Mnogi gradski projekti ušli su u fazu realizacije ili su u protekloj godini obavljene sve predradnje za ostvarenje projekata koji su pred nama i koji će se realizirati u 2007. i budućim godinama. Konkretno, ovom bih prilikom izdvojio one najvažnije koji su, na određen način, obilježili 2006. godinu, što zbog medijske pozornosti koju su zadobili, što zbog vrijednosti investicija ili važnosti samih projekata za život građana Rijeke.

U Rijeci se realizira projekt Rijeka Gateway, važan ne samo za naš grad nego i važan za cijelu jugoistočnu Europu, projekt koji Svjetska banka kreditira sa 156 milijuna dolara. Zahvaljujući snažnoj potpori Grada i usuglašavanju Prostornog plana Grada Rijeke i Plana razvoja lučke uprave,

započela je izgradnja putničkog terminala na korijenu riječkog lukobrana, a i ostali dijelovi projekta Gateway idu svojim tijekom.

Također, jedan od projekata na kojima surađujemo s riječkim sveučilištem jest i Sveučilišni kampus na Trsatu u kojem je ove godine otvorena zgrada Akademije primijenjenih umjetnosti, a u idućoj godini započet će izgradnja objekata za studentski smještaj i nekoliko novih fakultetskih zgrada. Grad Rijeka ondje, uz ustupanje zemljišta, ulaze u infrastrukturni dio 10 milijuna eura.

Nedavno je otvoren Tower centar, najveći trgovачki centar u ovom dijelu Europe. Njegovo značenje za područje cijele Županije i ne treba posebno navoditi. On je u kontekstu Hrvatske, ali i uopće šire regije koja obuhvaća i naše susjedne zemlje, centar u koji se svakim danom slijeva sve veći broj potrošača i u kojem je radno mjesto našlo 1100 građana.

U ovoj smo godini, nadalje, započeli s gradnjom kapitalnog gradskog projekta, kompleksa

bazenskog plivališta na Kantridi, projekta na koji Riječani čekaju već desetljećima.

Također, treba spomenuti da je otvorena i puštena u pogon nova crpna stanica Kozala 1 koja je uđovostručila kapacitete postojeće i predstavlja dovršetak projekta vrijednog 20 milijuna kuna.

Također, završena je prva faza plinifikacije Rijeke u kojoj smo uspjeli u samo 3 godine zamijeniti ili izgraditi više od 130 km plinske mreže, čime je Rijeka postala prvi grad na Jadranu koji će već iduće godine moći koristiti prirodni plin iz jadranskog podmorja.

Ambiciozno i u 2007. godini

Nadalje, nastavlja gradonačelnik Obersnel, ove je godine potpisana i ugovor o izradi idejne, glavne i izvedbene dokumentacije Gradske knjižnice, a učinjena je i cijelokupna imovinskopravna priprema kao i izrada neophodne dokumentacije za početak realizacije, odnosno izgradnje sportske dvorane

Zamet.

U potpunosti je otkupljeno zemljište za potrebu građenja novog autobusnog kolodvora s garažom. Arhitektonskim natječajem izabrano je i idejno rješenje budućeg autobusnog kolodvora.

Još je jedan važan moment obilježio 2006. godinu. Spomenuti se Novi riječki bazeni financiraju prvim riječkim municipalnim obveznicama čija je prva tranša izdana u srpnju, a koje su kupovali i građani iskazavši, i na taj način, svoju podršku ovom projektu.

Upravo izdavanje prvih municipalnih obveznica također je jedan od ostvarenih ciljeva u ovoj godini, doduše s malo gorkog okusa s obzirom da nam Vlada Republike Hrvatske, što je već ispričana priča, nije odobrila traženo zaduženje od 300 milijuna kuna, već od 180 milijuna pod uvjetom izdanja u tri tranše kroz tri godine. Vlada je tako odlučila unatoč činjenici da se Grad Rijeka ubraja u minimalno zadužene jedinice lokalne samouprave i, nažalost, upravo takva odluka

Promatrajući prioritete ove Vlade teško se oteti dojmu da Rijeka nije na toj listi prioriteta jer naprsto ima previše projekata koji se ne realiziraju, s kojima se čeka, a koji su Rijeci izuzetno bitni za daljnji razvoj

Vlade jedan je od razloga zbog kojeg neki projekti, čije je financiranje bilo planirano iz iznosa zaduženja od 300 milijuna kuna, nisu započeti u ovoj godini.

No, Grad Rijeka je, u želji i ustrajnosti da realizira planirano, potražio drugacije modele financiranja i realizacije projekata pa će se dio planiranih projekata realizirati najavljenim korporativnim obveznicima i javno-privatnim partnerstvom.

Tijekom 2007. očekujem početak radova na svim objektima koji su već ranije spomenuti, kao što su Gradska knjižnica, dvorana Zamet...

Samо putem Rijekaprometa pokrit ćemo investicijski ciklus vrijedan 300 milijuna kuna koji obuhvaća izgradnju ceste 233 na Srdočima, dovršetak izgradnje ceste Ivana Pavla II., nastavak proširenja Osječke ulice, izgradnju županijske ceste od čvora Rujevica do Marinića te izgradnju dviju garaža, jedne na lokaciji sadašnje garaže Autotransa, a druge u sklopu Autobusnog kolodvora.

Već u ovoj godini započinju radovi na izgradnji 124 stana na Rujevici koje će Grad Rijeka dodijeliti u najam onim građanima koji nemaju mogućnosti sami riješiti svoje

stambeno pitanje.

Nadam se da će i Županija u 2007. godini prepoznati potrebu i važnost raspisivanja koncesije za plinifikaciju i time omogućiti TD Energo da sudjeluje u natječaju i omogući opskrbu plinom i drugim građanima Županije, a ne samo Rijeke.

Rijeka nije na listi prioriteta vladajuće političke opcije

* **Otvaranje Rijeke moru i razvoj luke, cestovna infrastruktura, kolodvor, sportski objekti, plinifikacija, kampus, KBC... to su poznati ciljevi gradske vlade. Ipak, ne možemo ne primijetiti**

da se projekti rade uz puno teškoća, ponegdje i s neizvjesnim rokom dovršetka. Smatrate li da bi s riječkim projektima išlo lakše kad bi na državnoj razini vladala SDP-ovska koalicija?

- Uvijek je lakše raditi kada imate dobru suradnju s onima koji vam u realizaciji projekata trebaju biti partneri i kada u njima imate potporu. To je posve jasno.

Promatrajući prioritete ove Vlade teško se oteti dojmu da Rijeka nije na toj listi prioriteta jer naprsto ima previše projekata koji se ne realiziraju, s kojima se čeka, a koji su Rijeci izuzetno bitni za daljnji

Opravdano nosimo titulu "grada prijatelja djece"

* **Na ulazu u Rijeku s istočne strane stoji ploča na kojoj piše da je "Rijeka grad prijatelj djece". Kada i kako mislite popraviti lošu infrastrukturu i opremljenost riječkih parkova i dječjih igrališta? Jeste li bili na Bundeku?**

- Na Bundeku sam bio, no uzvraćam protupitanjem: jeste li vi bili (ili kada ste zadnji put bili) u riječkim parkovima ili na dječjim igralištima?

Samo u proteklih nekoliko godina uredili smo i opremili sljedeće parkove i dječja igrališta sa sljedećim iznosima i ulaganjima: Kazališni park s iznosom od 6.000.000 kn, skate park u Parku Jože Vlahovića s iznosom od 1.050.000 kn, park u Ulici I. Marinkovića s iznosom od 235.000 kn, Park i dječje igralište V. Frančićković s iznosom od 1.900.000 kn, sjeverni dio Parka V. Nazora, što uključuje i novo dječje igralište kojega su radovi pred dovršetkom, s iznosom od 230.000 kn, dječje igralište u Ogulinskoj ulici s iznosom od 325.000 kn, dječje igralište u Fužinskoj ulici na Drenovi s iznosom od 250.000 kn, dječje igralište u Ulici Marijana Stepčića s iznosom od 230.000 kn, dječje igralište u Ulici B.Č. Marčeva na

Zametu s iznosom od 370.000 kn, dječje igralište u Ulici Branimira Markovića s iznosom od 320.000 kn, dječje igralište u postojećem parku na Kozali s iznosom od 30.000 kn, dječje igralište na Pulcu s iznosom od 80.000 kn.

Naravno, uvijek se može učiniti više i bolje i zato su pred nama još najmanje dvije i pol godine mandata u kojima ćemo pokazati da radimo i više i bolje od očekivanog.

Što se tiče naslova grada prijatelj djece, treba reći da je to naziv koji smo zasluzili ispunjavajući doista stroge kriterije UNICEF-ovog programa.

Gradovi prijatelji djece ne prepoznaju se isključivo vezano uz parkove i dječja igrališta, već vezano i uz standardnu škola, dječjih vrtića, zdravstvene zaštite, odnosa prema osobama s posebnim potrebama i mnogočemu drugome.

U obrazloženju prosudbene komisije koja je Rijeci dodijelila naslov grada prijatelja djece, generalno stoji da u Gradu Rijeci postoji sinergija programa u cilju stvaranja okruženja poticajnog za djecu, da postoji i zajednička vizija i volja po kojoj se Rijeka pretvara u moderan,

europeiziran grad s visokim socijalnim standardom za sve svoje građane, a osobito djecu. Također, komisija je ocijenila da postoji mnoštvo programa po kojima Rijeka prednjači u odnosu na ostale gradove te da je jasno da se radi o višegodišnjim naporima u građenju stabilne mreže ustanova - udruga - pojedinaca s ciljem osiguranja što kvalitetnijeg djetinjstva svih malih Riječana.

Konkretno, to znači da smo organizirali i potakli niz projekata u odgojno-obrazovnom području kao što su primjerice: Eurika, Kvalitetna škola, Program ranog učenja informatike, Produceni boravak učenika, E-matematička učionica za darovite učenike, LIADO - likovni atelier darovitih učenika, Stop nasilju, Globe programi... U kontekstu skrbi o djeci, utvrdili smo daleko više oblikova prava iz socijalne skrbi u odnosu na zakonski minimum i uvjete koje je zakon u tom smislu postavio. U socijalnoj skrbi Rijeka je provodila i provodi čitav niz preventivnih programa, a posebnu pažnju polažemo na inovativne programe. I što je iznimno važno, otvoreni smo za suradnju s domovima koji brinu o djeci, a posebnu pažnju posvećujemo djeci s invaliditetom.

razgovor: Mr. Vojko Obersnel,

gradonačelnik Rijeke

Odnos Županije i Grada Rijeke

* Moram vas naravno pitati za odnose Županije i Grada, te Grada i susjednih općina. Jednostavno, treba li Grad Županiju? Simptomatično je da niste bili praktički niti na jednom od devet susreta župana s načelnicima i gradonačelnicima Županije primorsko-goranske? Jesu li takvi susreti ispod časti gradonačelniku Rijeke?

- Grad Rijeka nije pusti otok u Primorsko-goranskoj županiji, već njen sastavni dio. No, Grad Rijeka je neminovno i nositelj razvoja iste te županije, stoga mislim da uzajamno trebamo jedni drugima i da je naš odnos izgrađen i gradi se na toj platformi.

Nadalje, nije točno da nisam bio niti na jednom od devet susreta načelnika i gradonačelnika sa županom Komadinom. Na svim su sastancima sudjelovali moji suradnici ovisno o prirodi tema, a s mojim kolegama iz tzv. riječkog prstena s kojim imamo i zajednička komunalna društva i zajedničke razvojne projekte, sastajem se svaki mjesec.

Jednako tako, mogu uzvratiti da župan Komadina rijetko prisustvuje svečanim sjednicama Gradskoga vijeća, no ne mislim da to znači da naša suradnja ne postoji i da po tom načelu Županija ne treba Rijeku.

Grad Rijeka je neminovno nositelj razvoja Županije, stoga mislim da uzajamno trebamo jedni drugima
- Obersnel

Što se tiče fiskalne decentralizacije, recept koji je HDZ primijenio nije dobar i, finalno, ručak će biti ukusan samo nekima, a nekima će vrlo teško pasti, pri čemu ni jedni ni drugi nisu konkretno od Vlade ništa dobili. Dakle, država se nije odrekla ni prihoda ni nadležnosti

razvoj. Je li Rijeka "nepodobna" i "odmetnuta" zbog drugaćije vladajuće političke opcije? Moguće.

No, kada bi na državnoj razini na vlasti bio SDP, riječki projekti bi se lakše realizirali ne zato što bismo iznenada postali "podobni", nego vjerojatno zato što bi ozbiljna Vlada prepoznala da je Rijeka neupitno iznimno važan grad Republike Hrvatske, bitno prometno sjedište, grad velikih kapaciteta i potencijala.

*** Kako biste ocijenili izjavu ministricе i pretendentice na vaše mjestо Kolinde Grabar-Kitarović da ova Vlada najviše čini za Rijekу?**

- Uzeo bih sljedeće parametre: riječka zaobilaznica, cesta D 403, tunelski priključci na cestu D 404, čvor Orehovica, Sveučilišna bolnica, porezna preraspodjela, administrativna decentralizacija...

To bih pojedinačno ocijenio, zbrojio, podijelio s brojem navedenih parametara i izračunao vrlo nisku prosječnu ocjenu. Upitno je je li uopće pozitivna i samim time prolazna.

Prigađanje decentralizaciji relamni trik Vlade

*** Predsjednik ste Udruge gradova RH, što bi trebala biti respektabilna pozicija. Uvažava li je država, odnosno konzultira li se s Udrugom gradova oko tema vitalnih za hrvatske gradove. Stječe se dojam da je za funkcioniranje Udruge gradova zainteresiranija američka ambasada...**

- Udruga gradova RH osnovana je upravo s ciljem promicanja i zastupanja zajedničkih interesa lokalne samouprave u RH i svoje djelovanje temelji na Zakonu o lokalnoj i područnoj samoupravi. U tom bi smislu državi trebala biti bitna, i strukture državne vlasti Udrugu bi trebale percipirati barem kao svojevrsno

savjetodavno tijelo.

Ako je vaše pitanje upućeno s obzirom na nedavne izmjene Zakona o financiranju lokalne samouprave, u pravu ste. Prema načinu na koji je taj zakon donesen, jasno je da Vlada nimalo ne uvažava uopće postojanje Udruge gradova RH, a kamoli njene prijedloge.

*** Stalno se zalažete za administrativnu i fiskalnu decentralizaciju u državi (i tu ste u suglasju sa županom Komadinom koji je pak potpredsjednik Hrvatske zajednice županija), koja je dijelom provedena ali po receptu HDZ-a u izbornoj godini. Kako biste je vi proveli? Koji bi prihodi išli državi a koji ostaju lokalnoj samoupravi? Kako izmijeniti stanje u kojem se na deset zaradjenih kuna samo jedna vraća lokalnoj zajednici?**

- Što se tiče administrativne decentralizacije, ona je dijelom i zakonom predviđena, međutim podzakonski akti još nisu doneseni i ta je vrsta decentralizacije još uvijek neprovediva, iako u zakonu formalno postoji. To posve jasno pokazuje koliko je priča o decentralizaciji reklamni trik i prazno slovo na papiru koje je ispisala ova Vlada, očito bez namjere da administrativnu decentralizaciju i provede u praksi.

Ostaje nepobitna činjenica da je jedini korak u decentralizaciji, iako nedovoljan, učinila koaličijska vlada prepustajući gradovima i županijama dio prihoda i nadležnosti za osnovne škole, primarnu zdravstvenu zaštitu i dijelom socijalnu skrb.

Što se tiče fiskalne decentralizacije, recept koji je HDZ primijenio nije dobar i, finalno, ručak će biti ukusan samo nekima, a nekima će vrlo teško pasti, pri čemu ni jedni ni drugi nisu konkretno

Vojko Obersnel: Rijeka je postala prvi grad na Jadranu koji će već iduće godine moći koristiti prirodni plin iz jadranskog podmorja

od Vlade ništa dobili. Dakle, država se nije odrekla ni prihoda ni nadležnosti. U svakom slučaju treba napraviti preraspodjelu poreza. Treba na drugaćiji način definirati porez na dobit jer dosadašnji sustav nije uzimao u obzir da se dobit ostvaruje na području cijele Hrvatske pa bi porez na dobit trebalo obračunavati ili po broju stanovnika ili po broju zaposlenih u tvrtkama koje ostvaruju dobit. Suština je da jednim dijelom porez na dobit mora ostati prihod lokalne samouprave kao stimulirajuća mjera za privlačenje tvrtki.

Nemaju nam što prigovoriti

*** Kako vam je raditi u gradu praktički bez prave opozicije i, rekao bih, konkurenčije? Je li uopće dobro za funkcioniranje grada da vam nitko nema ili ne zna prigovoriti, ukazati na probleme, korupciju ili nemar, osim možda lokalnih novinara? Vi biste ovako i sto godina mogli biti gradonačelnik.**

- Problemi opozicije i nemogućnost konkuriranja opozicije nisu problemi kojima se bavi ova gradska vlast. Ne

zbog neuvažavanja opozicije, nego zbog goleme energije koju ulažemo u razvoj grada i realizaciju projekata s ciljem stvaranja grada ugodnog za život.

Ne bih se složio da nam iz redova opozicije nitko ne prigovara ili ne zna prigovoriti, ali bih se složio da nam nemaju na što prigovoriti s obzirom da radimo u skladu sa zakonom, legitimno i legalno, bez korupcije i bez nemara, dapače, uz čestu i dobru komunikaciju s građanima koji sudjeluju u realizaciji projekata i pružaju nam podršku.

Lokalne novinare, i medije uopće, smatramo svojevrsnim partnerima koji svoj posao dobro obavljaju i ostvaruju važnu ulogu u društvu jer, osim što predstavljaju naš korektiv i pomažu nam da radimo bolje prenoseći bilo javnosti, oni predstavljaju i važan segment naše komunikacije s građanima.

A što se tiče, kako navodite, mogućnosti da budem gradonačelnik sto godina, bez obzira na opoziciju, mogu reći da će biti gradonačelnik sve dok to budu željeli gradani Rijeke.

Dragan Ogurlić

Plinifikacija Primorsko-goranske županije - temeljni županijski projekt održivog razvoja

Gradski plin je povijest, miješani sadašnjost, a prirodni najbliža budućnost

Na trasi magistralnog plinovoda Pula - Karlovac, kojim će u proljeće krajnjim potrošačima poteći znatno jeftiniji prirodni plin

Platforma Marica - obnovljenih 140 kilometara plinske mreže u Rijeci spremno dočekuje zemni prirodni plin s naših podmorskih crpilišta

Krajem studenoga zauvijek je ugašen 83 godine star pogon za proizvodnju gradskog plina na Mlaci. Koristio se od 1923. godine, ali Riječani i plin vole se još duže - od 1852. godine, kada je tu izgrađeno starno postrojenje za prozvodnju plina od kamenog ugljena procesom tzv. isplinjavanja. Preseljeno je sa Školjica gdje je izgrađeno pet godina ranije, iz sasvim praktičnog razloga - Mlaka je bliže željeznici kojom je stizao ugljen, a svaki dan je trebalo, da bi Riječani bez problema palili peći i štednjake, pretovariti oko 50 tona.

Ubrzo nakon početka proizvodnje gradskog plina Rijeku je obasjalo 226 plinskih svjetiljki. Kako li su se tada osjećali Riječani? To, u današnje vrijeme raskošne električne energije i raznobojnih električnih žarulja kojima je suvremeniji čovjek

nadmašio čak i zvjezdano nebo, ne možemo ni zamisliti. Plin, koji je prije gotovo 160 godina obavio Rijeku, nikada nije napušten, ali njegova kvaliteta i način proizvodnje bitno su se mijenjali nabolje. S izgradnjom rafinerije izbačen je iz uporabe ugljen, a 1995. godine počela je zamjena gradskog plina miješanim. Zahtijevalo je to rekonstrukciju postojeće plinske mreže, što se upravo završava, a Riječani čekaju kvalitetniji i, što je posebno bitno, znatno jeftiniji prirodni plin, koji će iz magistralnog plinovoda Pula - Karlovac u proljeće poteći krajnjim potrošačima. Dok se to ne dogodi Riječani će koristiti miješani plin na koji je do sada prebačeno 16.500 korisnika, a do kraja 2007. godine bit će priključeno gotovo 19.000 domaćinstava i poslovnih prostora.

Obnovljenih 140 kilometara plinske mreže u Rijeci spremno dočekuje zemni prirodni plin s naših podmorskih crpilišta, koji jednako nestrljivo čekaju potrošači na cijelom području naše županije, čak i Gorani, tradicionalno okrenuti drvu kao energetskom izvoru.

Slijedi raspisivanje koncesije

Od samih početaka promišljanja energetske budućnosti Primorsko-goranske županije u sve je projekte uključen županijski Zavod za održivi razvoj i prostorno planiranje. Već tijekom 1994. godine nadležna tijela PGŽ-a odlučila su da se budući razvoj mora temeljiti na plinifikaciji cijelog prostora, a zaključeno je da je to temeljni županijski projekt održivog razvoja. Pet godina kasnije Zavod je

potpisao Ugovor o izradi projekta plinifikacije s nositeljem izrade Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, Energetskim institutom "Hrvoje Požar" iz Zagreba, nakon čega Studija i Idejni projekt opskrbe plinom PGŽ-a prerastaju u trajni proces planiranja energetskog razvoja koji se odvijao u nekoliko faza. Prva faza uključuje plinifikaciju grada Rijeke i okolnih općina, u drugoj slijede jedinice lokalne samouprave istočnog priobalja Županije koje su dosta udaljene od magistralnog plinovoda, a treća faza obuhvaća otoke i jugozapadno priobalje.

Nakon toga Županijska skupština donosi Odluku o pokretanju postupka davanja koncesije, a Županijsko je poglavarstvo osnovalo Povjerenstvo za provođenje projekta plinifikacije Primorsko-

*Od 1995. u
Rijeci traje
rekonstrukcija
postojeće
plinske mreže,
što se upravo
završava*

Prva faza projekta opskrbe plinom PGŽ-a uključuje plinifikaciju grada Rijeke i okolnih općina, u drugoj slijede jedinice lokalne samouprave istočnog priobalja Županije koje su udaljene od magistralnog plinovoda, a treća faza obuhvaća otoke i jugozapadno priobalje

goranske županije čiji zadaci završavaju dodjelom koncesije za distribuciju plina putem umreženog sustava i predlaganjem svih potrebnih odluka. Sljedeća faza, koju u Zavodu za održivi razvoj i prostorno planiranje drže vrlo značajnom, priprema je za provođenje koncesijskog postupka i dodjelu koncesije za proširenje distributivne plinske mreže i distribuciju plina. Ako sve bude išlo po planu, dodjela će biti okončana u prvom kvartalu 2007. godine, što znači da bi barem riječki potrošači, zahvaljujući velikom naporu "Energa" i gradske uprave na izmjeni plinske mreže, mogli početi uživati sve blagodati jeftinog i kvalitetnog

prirodnog plina već u proljeće 2007. godine.

Oko 1.250 kilometara lokalne mreže

Primorsko-goranskom županijom od ukupno 192 kilometra magistralnog plinovoda Pula - Karlovac, koji je izgradila državna tvrtka "Plinacro", prolazi čak 102 kilometra, a na cijeloj trasi šest je mjerno-redukcijских stanica: Marčelji, o kojoj ovisi dolazak plina u Rijeku, Kukuljanovo, Urinj, Omišalj, Delnice i Vrbovsko. "Plinacro" je preuzeo i gradnju dionice do Kukuljanova, te dalje do Omišlja, dugu 14 kilometara, od čega osam kilometara ide ispod mora.

Razumljiva je ta njihova odluka jer u Omišlju su veliki potrošači, koji donose isplativost ulaganja. Slijedi izgradnja lokalne mreže. Od mjerno-redukcijских stanica do jedinica lokalne samouprave i krajnjih potrošača, Županija će biti premrežena sa čak 1.250 kilometara lokalne plinske mreže. Za širenje ogranačaka od magistralnog plinovoda bit će zaduženi budući koncesionari ili koncesionar, a koliko će ih biti znat će se nakon okončanja natječaja za koncesiju.

U Županiji prevladava mišljenje da bi bilo dobro ići putem okrugljavanja distributera, ali vjerojatno će svoje prste u donošenju odluka umiješati tržište, a i uvjeti koji će biti

raspisani u natječaju. Nastojat će se da se koncesije poklapaju s granicama jedinica lokalne samouprave, jer će to svima olakšati posao. Rijeka je, kao što smo rekli, spremna za prihvatanje prirodnog plina. Slično je u Bakru, Kraljevcima i Kostreni, gdje je još 2001. godine prema Zakonu o komunalnim djelatnostima koncesija dodijeljena tvrtkama "Amga Adria" i "Školjić". Ostali potrošači morat će malo pričekati jer u Zavodu kažu da, uz najbolju volju, dokumentacija potrebna za izgradnju lokalne mreže ne može biti gotova u roku kraćem od dvije godine. Tek nakon toga mogu početi konkretni radovi.

Nevenka Koščić

*1852. Rijeka
Prva plinara u ovom dijelu Europe*

155 GODINA GRIJEMO OKO SRCA

2007... Od Čabra do Lošinja

energo
živjeti bolje!

Energo d.o.o. Rijeka,
za proizvodnju i distribuciju toplinske energije i plina
Dolac 14/I, 51000 Rijeka • www.energo.hr
e-mail: info@energo.hr • info telefon: 051/353 040

Goran Štok je volio brzine i pobjede, a nakon mladenačke zanesenosti okrenuo se pobjedama u hotelijerstvu, gdje kao i u automobilizmu vlada konkurenčija i igra se velika utakmica. Njegov posao je vrlo bitan cijeloj Hrvatskoj jer nam je turizam prva grana gospodarstva. Možemo biti prva destinacija u Europi ako ovo što radi Goran Štok motivira i druge da dođu u Hrvatsku, ali im ne možemo jamčiti da će ga pobijediti jer je on letvicu postavio vrlo visoko. Tako je predsjednik Hrvatske Stjepan Mesić govorio na proslavi 130. obljetnice "Grand hotela Bonavia", koji je zahvaljujući Goranu Štoku, u poznim godinama doživio novu mladost. Postao je snažna pokretačka

Pogled na grad i gradske krovove iz jednog od apartmana

snaga riječkog urbanog turizma, baš kao što je odmah nakon izgradnje bio uzdanica ondašnje Rijeke i Rječana, s jednom bitnom razlikom - sada se diči četirima zvjezdicama na pročelju, što je znak vrhunske kvalitete.

Od "Nacionala" i "A la buona via" do "Bonavije"

Povjesni podaci govore da je Rijeka najsnažniji i najbrži gospodarski i kulturno-umjetnički razvoj doživjela između 1872. i 1896. godine te se u kratkom vremenu pretvorila u europsku metropolu, željezničkom prugom povezanu s Bečom, Budimpeštom i Trstom. Tih godina je otvorena prva rafinerija nafte u ovom dijelu Europe, osnivaju se dionička

Nova mladost kulturnog riječkog

parobrodskih društava, luka doživljava snažan razvoj, a u godinama koje slijede, gradom vozi električni tramvaj, otvara se čak devet kinodvorana. Naravno da sve to mora pratiti ulaganje u hotelski smještaj, pa početkom 20. stoljeća Rijeka ima 20 hotela. Jedan od njih je i današnja "Bonavia", odnosno njezin povijesni prethodnik "Nacional", građen 1876. godine, na čijem je mjestu nekoliko godina kasnije izniknuo jednostavan ugostiteljski objekt "A la buona via".

Zgradu je dao sagraditi Ignacio Bonetić, s prvotnom namjenom da bude stambena, ali ju je vrlo brzo pretvorio u hotel. To je početak "dobroga puta" kojim se i danas u Rijeci vozi u još bolju budućnost grada i građana.

Prva temeljita rekonstrukcija napravljena je između dva rata. Već tada hotel ima centralno grijanje u sobama, telefon na recepciji i dizalo, a električna rasvjeta zasjala je još početkom stoljeća. Tijekom pedesetih i šezdesetih godina prošlog stoljeća dograđen je i to, kako je inzistirao projektan Lučić-Franlić-Sulowski, u modernističkom stilu, čistih linija. "Bonavia" je tih godina najomiljenije mjesto svih

Rječana i simbol riječkog ugostiteljstva. Prvi gurmansi znaci dolazili su na čuvenu zelenu paštu s pršutom, šampinjonima i škampima, sladočusici na schwarzvald tortu i sachericu, koje su proglašili jednako dobrima, čak i boljima nego u bečkim slastičarnicama, a ljubitelji domaće hrane na kiselu repu s fažolom i suhim rebarcima. Sjedilo se u čuvenoj kavani, noći su oni dubljeg džepa provodili u noćnom baru, u "Bonaviji" se plesalo, zaljubljivalo, vjenčavalo i blagovalo...

Najbolji poslovni hotel u Hrvatskoj

I tako se postupno, najprije jedrenjacima i kočijama, a kasnije suvremenim prometnim vozilima po "dobrom putu" i dovezlo do 1995. godine kada se na istom putu našao Goran Štok, otkupio dionice od malih dioničara i s "Bonaviom" označio prekretnicu i u svojem životu. Bila je to njegova prva hotelska akvizicija, nakon čega su uslijedili kapitalni projekti u Velikoj Britaniji i Dubrovniku. Tri godine nakon finansijskog ulaska u "Bonaviju" Štok je počeo veliku obnovu i temeljitu rekonstrukciju u što je uložio vrtoglavlju 10 milijuna

euru. Poseban pečat u uređenju interijera dala je ljepša polovica bračnog para Štok, gđa Renata koja je posebnim osjećajem za lijepo i slikarskim umijećem opremljena cijelu unutrašnjost, a kćи Vanja svojim modnim dizajnom promovira ga diljem svijeta. Od tada posluje u sastavu tvrtke Jadranski luksuzni hoteli, koja je, pak, dio međunarodne kompanije GS Hotels&Resorts sa sjedištem u Windstoru u Velikoj Britaniji.

Gostima se pruža vrhunski smještaj, a prema mišljenju mnogih od njih, kvalitetom usluge nadilazi četiri zvjezdice. Interijer soba pažljivo je uređen, namještaj je unikatno dizajniran, na zidovima su originalni radovi poznatih likovnih umjetnika.

Uz 114 komfornih soba raspolaže sa šest apartmana i jednim predsjedničkim, ima tri konferencijske dvorane te vrhunski restoran, u sobama mini bar, satelitsku TV s 24 programima sa šest govornih područja, četiri posebna videoprograma, dvije telefonske linije, neograničen pristup internetu i neovisan priključak za faks, za što je zasluzio epitet najboljeg poslovnog hotela u Hrvatskoj. Zato vrijedi izreka - prije 130

U svojoj 130. godini "Bonavia" je pokretač i dobar put koji vodi prema riječkom i hrvatskom turističkom razvoju. U hotelu su boravili mnogi svjetski poznati ljudi, a 130. rođendan čestitao mu je glasoviti violonist Julian Rachlin

kog hotela

godina pitalo se za "Bonaviju", a 130 godina kasnije još uvijek se pita za "Bonaviju"!

Čuveni gosti

Vratimo se malo na početak. Svojom vrhunskom glazbom vrhunskom je domaćinu 130. rođendan čestitao najkarizmatičniji violinist današnjice Julian Rachlin kojega su pratili pijanist Itamar Golan i čelist Mishea Maisky, a u izvođenju opernih arija okušao se Goran Karan. Na rođendan

su, osim predsjednika Mesića, došli veleposlanik Velike Britanije u Hrvatskoj Sir John Ramsdem te počasni predsjednik GS Hitels&Resorts lord Taylor of Blackburn. Njihova su imena priključena dugom popisu svjetski poznatih osoba koje su svojom nazočnošću potvrdile značaj "Bonavije", a među njima su glumci Kirk Douglas, Belinda Lee, Stewart Grenger, Maria Schell, Curt Jurgens, Tom Selleck, Nastassia Kinsky, Ally MacGraw, Frank Sinatra, pa glasoviti redatelj Orson Welles, a pružio je domaćinstvo i našem glasovitom književniku Miroslavu Krleži i njegovojo supruzi Beli. A

tako će, sigurni smo, biti i sljedećih 130, a možda i mnogo, mnogo više godina.

Nevenka Koščić

Prostorni plan omogućava

Grad je otkupio 25.000 četvornih metara zemljišta za buduću poslovnu zonu

Od onih malobrojnih čelnika primorsko-goranskih lokalnih samouprava koji već treći mandat rukovode svojim općinama i gradovima, možda je najteže doći do tog mesta i na njemu tako dugo ostati bilo Antonu Manceu, gradonačelniku Vrbovskog. Naime, u konkurenciji desetak političkih stranaka - što je itekako puno za gradić od 6.000 ljudi - te s biračkim tijelom koje čini i 37 posto Srba, Manceu kao članu HDZ-a nije bilo nimalo jednostavno čak tri puta zaredom upisati uz svoje ime funkciju gradonačelnika, a činjenica da je u tome uspio nedvojbeno svjedoči o njegovim i ne samo političkim kvalitetama.

Anton Mance rođen je 6. siječnja 1951. godine u Ogulinu. Prva četiri razreda osnovne škole pohađa u Područnoj školi Senjsko, prelazi potom u OŠ I.G. Kovačića Vrbovsko, gimnaziju završava u Ogulinu, Pedagoški fakultet u Rijeci, a Filozofski fakultet (povijest i zemljopis) u Ljubljani. Nedugo po završetku akademskog obrazovanja zapošljava se u Željezničko tehničkoj školi Moravice gdje

će provesti punih 25 godina - najprije kao profesor zemljopisa, potom voditelj područnog odjeljenja u Vrbovskom te od 1991. i kao ravnatelj. Upravo taj posao, koji je obavljao od 1991. do 1997. godine "kvalificirao" ga je za mjesto čelnog čovjeka Vrbovskog.

Naime, Mance je na ravnateljsko mjesto došao u najgorjem mogućem trenutku - u Hrvatskoj je vladao rat, Željezničko tehnička škola koju su prije rata pohadali brojni učenici iz Like, Slavonije i Dalmacije pala je na svega 139 učenika od čega ih je u Đačkom domu boravilo samo 35. Kvalitetnim i predanim radom Mance i uposlenici ŽTŠ-a uspjeli su tijekom tih najtežih godina povećati broj polaznika na 350 (1997. godine) od čega ih je 100 boravilo u domskom smještaju, pokrenut je i program školovanja odraslih koji je imao odličan odjek, vlastitim sredstvima izgrađeni su košarkaški i nogometni teren, obnovljen Dom učenika ŽTŠ-a i Dom kulture u Moravicama, a rezultati koje su pri upisu na fakultet ili stupanju na posao ostvarivali učenici iz

ŽTŠ-a pokazivali su da se s njima radilo vrlo kvalitetno.

Ništa bez pomoći Županije i države

Sve navedeno bilo je dovoljno Manceovim stranačkim kolegama da nakon pobjede na izborima 1997. godine traže od njega da preuzme mjesto gradonačelnika Vrbovskog. U jesen te godine, četiri mjeseca nakon izbora, Mance pristaje i počinje obavljati dužnost na kojoj je i danas, punih 9 godina kasnije. "Tadašnji proračun bio je 5 milijuna kuna i njime se moglo pokriti samo osnovne troškove vezane uz čišćenje snijega i sitnije komunalne poslove. Bilo nam je jasno da bez pomoći Županije i države nećemo biti u stanju ostvariti niti jedan kapitalni projekt vezan uz komunalnu infrastrukturu, a isto smo tako znali da će svi ti projekti morati biti dugoročni jer ih se u tijeku jedne godine ne može realizirati. Tako smo gotovo cijeli prvi mandat radili na izgradnji vodovoda prema Severinu na Kupi rješivši pritom i vodoopskrbu dijela Vrbovskog, točnije pokrivši tim vodovodom

Vrbovsko zimi - idealnih klimatskih uvjeta za zimske sportove, buduće skijalište Bijela kosa nalazi se svega 13 km od Vrbovskog i 4 km od autoceste

oko 2.000 stanovnika našeg područja", prisjeća se Mance dodajući kako se potom krenulo i na preuređenje domova kulture u Vrbovskom, Lukovdolu, Severinu na Kupi, Gomirju i Moravicama, uređeno je i 16 grobalja na području Grada Vrbovskog, sanirana oštećenja na znatnom dijelu velikih 127 km lokalnih cesta koje vežu čak 62 živa naselja koliko ih ima područje Grada Vrbovskog.

*Anton
Mance
- devet
godina
na čelu
Vrbovskog*

Veliku pomoć donio je Zakon o brdsko-planinskom području koji je napunio gradski proračun i omogućio ulaganja u komunalnu infrastrukturu. Novi veliki iskorak predstavlja Prostorni plan koji je dovršen nakon tri godine. Vrbovsko tek sada ima mogućnost izrade kvalitetnih projekata

Zahvaljujući "Hrvatskim šumama", aktivirano je poznato izletište Kamačnik

- Veliku pomoć donio nam je Zakon o brdsko-planinskom području koji je ipak napunio gradski proračun i omogućio ulaganja u komunalnu infrastrukturu pa smo, primjerice, u asfaltiranje naših prometnica uložili 8 milijuna kuna što je nekad bilo nezamislivo. Novi veliki iskorak svakako predstavlja i izrada Prostornog plana kojeg smo stvarali punе tri godine, ali sada imamo temelj za izradu raznih projekata i traženje finansijske pomoći. Napokon, tijekom nekoliko posljednjih godina uspjeli smo i gradske službe stručno ekipirati do razine koja omogućava daljnji

razvoj - kaže Mance po čijem je mišljenju glavni pravac razvoja Vrbovskog u budućnosti okrenut prema turizmu, točnije izgradnji skijališta na Bijeloj kosi.

Sportski sadržaji i poslovna zona

- Bijela kosa je lokacija s idealnim klimatskim uvjetima za zimske sportove, a smještena je svega 13 km od Vrbovskog i 4 km od autoceste. U taj projekt ići ćemo podizanjem kredita, traženjem novaca iz pretpri stupnih EU fondova ili pak ulaskom u javno-privatno partnerstvo. Uz to skijalište, u izgradnji je oveći

hotel u Vrbovskom, s radom je, zahvaljujući "Hrvatskim šumama", krenulo i poznato izletište Kamačnik, planiramo daljnja ulaganja u nogometno igralište, a u suradnji s Primorsko-goranskom županijom krećemo u izgradnju sportske dvorane koja bi trebala biti gotova do kraja godine, i koju će uz osnovce, srednjoškolce, mještane i sportaše svakako moći koristiti i turisti.

Drugo područje na kojem očekujemo razvoj vezano je uz poslovnu zonu smještenu 200 metara od autoceste. Otkupili smo 25.000 četvornih metara zemljišta čije ćemo korištenje

nаплаћивati izuzetno povoljno, točnije četiri puta manje nego što su cijene u Rijeci pa očekujemo velik interes poduzetnika - najavljuje Mance dodajući kako je zadovoljan dosadašnjom pomoći i suradnjom s Primorsko-goranskim županijom, a još konkretniju i veću pomoći očekuje u budućnosti, i to ne samo od PGŽ-a, već i od onih koji su dosada pomagali - država, Fond za regionalni razvoj, Hrvatske vode, Hrvatske šume - jer Vrbovsko tek sada, nakon izrade Prostornog plana, ima mogućnost izrade kvalitetnih projekata.

Marinko Krmpotić

daljnji razvoj

ustanove

Šezdeset godina Dječjeg doma Braća Mažuranići u Novom Vinodolskom

Zvijezda će i njima zasjati

Uz novogodišnji bor - u najvećoj novljanskoj obitelji najmlađem Karlu je samo četiri, a najstarijima 19 godina

Sreća je velika zvijezda koja na momente zasija svim ljudima - napisalo je jedno od četrdeset šestero djece koja žive u Dječjem domu Braća Mažuranići u Novom Vinodolskom i koja čekaju svoju sretnu zvijezdu da obasja i njihova mala lica. Kroz Dom je u proteklih šezdeset godina, koliko postoji, prošlo više od tisuću djece, od kojih su mnogi danas ugledni članovi društvene zajednice i posjećuju svoj nekadašnji dom. U toj najvećoj novljanskoj obitelji najmlađem

Karlu je samo četiri godine, a najstarijima je 19 godina, koji će nakon završetka srednje škole u sklopu Doma postati stanari stambene zajednice dok se ne zaposle i ne krenu u samostalan život. Naime, u tijeku su radovi na uređenju potkrovila zgrade u dvosobni stan koji će moći primiti tri djevojke i trojicu mladića kada završe srednjoškolsko obrazovanje, a koji ne mogu biti više u Domu i dok se ne zaposle nemaju kamo. Stambena zajednica je prijelazno razdoblje u kojem se bivši štićenici Doma

osamostaljuju i brinu sami o sebi, ali ipak pod nadzorom osoblja.

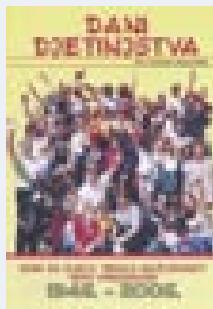
Šezdeseta obljetnica Dječjeg doma Braća Mažuranići proslavljena je svečano, uz brojne goste, među kojima je bio i ministar zdravstva i socijalne skrbi dr. Neven Ljubić te pomoćnik ministra za socijalnu skrb Dragutin Keserica, zatim predstavnici Primorsko-goranske županije i Grada Novog Vinodolskog, prijatelji i donatori, koji su došli s djecom i djeletnicima podijeliti svečarsku

radost. U povodu velike obljetnice djeца su izdala i svoj list "Dani djetinstva" u kojemu je napisana misao s početka priče. Organizirana je i izložba likovnih radova koje su naslikala djeça Doma, a koja je privukla brojne posjetitelje.

Nadoknaditi dio nezamjenjive roditeljske ljubavi

Djeça su raspoređena u pet odgojnih skupina, a svaka ima svog stručnog odgojitelja koji

*U povodu velike
objetnice djece
su izdala i svoj list
"Dani djetinjstva"*

Vom Vinodolskom

Povijest Doma

Dom za djecu i mlađe punoljetne osobe Braća Mažuranići u Novom Vinodolskom osnovan je 15. rujna 1946. godine u rodnoj kući braće Mažuranića, među kojima je najslavniji hrvatski ban i pjesnik Ivan Mažuranić. U početku to je bio dom za djecu iz okolnih mjesta, budući da nije bilo prijevoza do škole te su djeca smještena u tu ustanovu. Kasnije, kako se razvijao standard i poboljšavale prometne veze, u tu ustanovu smještena su djeca poginulih u Drugom svjetskom ratu, a posljednjih desetljeća tu su djeca koja nisu imala sreću odrastanja u toplini roditeljskog doma. Većina njih smještena je po Zakonu o socijalnoj skrbi i Obiteljskom zakonu - kaže ravnateljica Krunoslava Barberić.

radi po dobro osmišljenom programu te su rezultati koje djeca postižu u školi i domu evidentni - kaže ravnateljica Krunoslava Barberić. Naime, u Domu je zaposleno osam odgojitelja i psiholog, nakon čijeg dolaska je znatno unaprijeđen rad s djecom, a još se očekuje i zapošljavanje socijalnog radnika čime bi stručni tim koji radi s djecom bio u potpunosti ekipiran.

Ove godine kompletno su uređeni dječji dnevni boravci i blagovaonica, a u svim spavaćim sobama zamijenjen je stari namještaj novim, što

Djeca u Domu imaju brojne slobodne aktivnosti - literarna sekcija

je financiralo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi. Iduće godine kompletno će biti rekonstruirane i promijenjene sanitarije u cijelom Domu, za što je također Ministarstvo osiguralo 1,1 milijun kuna.

- Našoj djeci nastojimo uljepšati život i nadoknaditi im barem dijelom roditeljsku ljubav, koja je nezamjenjiva. Želimo im pružiti maksimum u odgoju i obrazovanju, učimo ih za budućnost, da se mogu uključiti u normalan život kada danas sutra napuste ovu ustanovu, da budu sposobni i samostalni - kaže ravnateljica Barberić i dodaje da su mnoga siromašna djeca koja su smještena u Dom u stalnim kontaktima sa svojim roditeljima te za praznike i blagdane odlaže u roditeljski dom. Za blagdane djeca posjećuju i svoje talijanske prijatelje i donatore s kojima su u kontaktu posljednjih petnaest godina otkada dolaze. S njima su djeca sklopila nježna i dugogodišnja prijateljstva. Ta međusobna ljubav očitovala se i pri proslavi domske objetnice, kada su donatori iz talijanskog grada San Angelo di Piove došli s darovima i družili se s djecom.

Novljanski dječji dom surađuje i s domovinama u Selcu i Lovranu, održavaju druženja i sportske susrete nakon kojih se također radaju divna prijateljstva i prve simpatije te se razmjenjuju pisma, telefonski pozivi i čeka se novi susret.

Djeca u Domu imaju i brojne slobodne aktivnosti - ritmičku i sportsku grupu, likovnu i

Ministar zdravstva i socijalne skrbi dr. Neven Ljubičić pridružio se proslavi objetnice Doma

literarnu sekciju, pjevački zbor te informatičko-novinarsku sekociju, jer su od jednog donatora dobili ove godine pet računala, tako da svaka skupina ima svoje računalo, koje se nalazi u svakom dnevnom boravku koji su osim radnog stola za učenje opremljeni ugodnim trosjedima i foteljama, televizorima, igračkama i knjigama.

Okruženi pažnjom, toplom i prijateljstvom

Psihologinja Kristina Manestar kaže da je u Domu oko godinu dana kao stručna suradnica odnosno podrška odgojiteljima u nekim kriznim situacijama, a radi i izravno s djecom kojoj je potrebna pomoći i pažnja na planu socijalno-emotivne prilagodbe, što je posebno naglašeno kad u Dom dolaze nova djeca ili pred odlazak iz Doma. Radi i s roditeljima, unatoč tome što su mnogi daleko od Doma i rjeđe dolaze. Većina djece je iz Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije, a ima ih i iz drugih dijelova Hrvatske. Nekođi djeci je novljanski dom jedini pravi dom koji su imala, gdje su okruženi pažnjom i toplinom te prijateljstvom ostale djece i osoblja, gdje se osjećaju sigurno

i zaštićeno. Tu su smještena i djeca iz obitelji slabijeg imovnog stanja kojima je škola udaljena po desetak kilometara i da ne bi morali pješačiti smještena su u Dom. Tako je iz jedne obitelji u Domu petero djece, a iz druge četvero, čiji roditelji dolaze vrlo često u posjet svojoj djeci jer su iz obližnje Ličko-senjske županije, zatim tu su četiri sestre iz Rijeke te mnogo braće i sestara.

Trenutačno je u Domu i šest malih predškolaca koji pohađaju dječji vrtić u Novom Vinodolskom i njima se daje puno pažnje, a i grupe su složene tako da u njima ima raznih dobnih skupina pa starija djeca uz medicinsku sestruru brinu o malima, igraju se s njima, čitaju im priče...

Među djecom ima dosta odlikaša te vrsnih sportaša, pjesnika, slikara, a jedan sedamnaestogodišnjak već igra u rukometnom klubu.

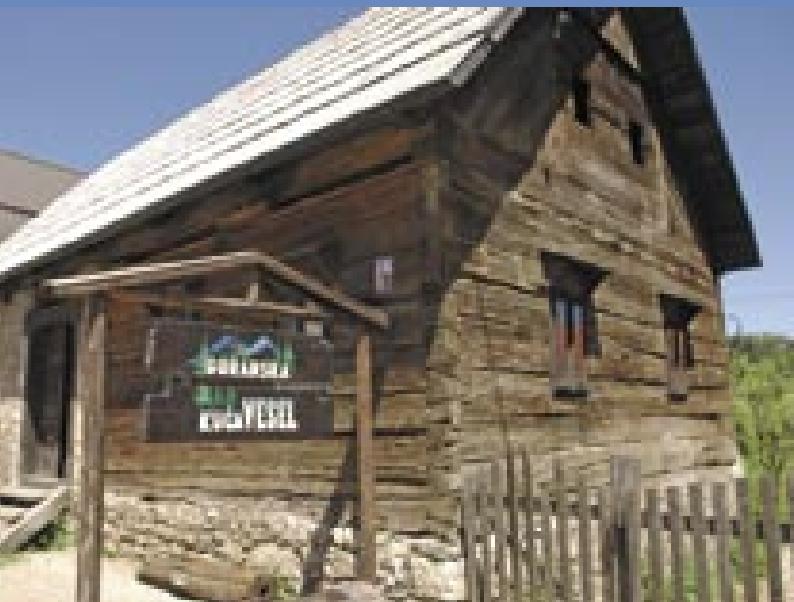
- Naša djeca su socijalizirana, druže se i prijateljuju s djecom iz Novog Vinodolskog, međusobno se posjećuju na rođendanim i druženjima - kaže psihologinja Kristina Manestar, dodajući da bi voljeli da se više odraslih volontera uključi u rad kako bi djeca imala više sadržaja.

Mira Krajnović Zeljak

projekti

Pilot - projekt tradicionalne arhitektur

Goranska i primorska kvarner

Primjer sačuvane arhitekture - goranska kuća "Vesel" danas je muzej

Snažan turistički razvoj kojemu je tijekom posljednjih pedesetak godina bilo izloženo gotovo cijelo područje Primorsko-goranske županije, pogotovo njen obalni i otočni dio, donio je i brojne promjene u izgledu okoliša i naselja našega kraja. Hotelski kompleksi, autokampovi, moteli, hoteli, pansioni, velike i male obiteljske kuće namijenjene iznajmljivanju apartmana i soba - sve je to stubokom izmijenilo izgled našeg zavičaja, potisnuvši u sjenu na tisuće lijepih starih kuća i kućica koje čuvaju dušu ovoga kraja.

Na sreću, suvremeni turisti pri posjetu bilo kojem dijelu kugle zemaljske žele, prije svega, osjetiti dodir autohtonosti što ga nudi kraj koji posjećuju, a tu je autohtonost moguće pronaći i doživjeti i u arhitekturi određenog podneblja. Stoga se svuda u svijetu, pa i kod nas, sve veća pozornost posvećuje tradicionalnom načinu gradnje koji je gotovo u

potpunosti istisnuo nehumanu apartmanizaciju i hotelizaciju prostora. Svjesni te činjenice u Primorsko-goranskoj županiji pred dvije su godine pokrenuli pilot-projekt kojemu je krajnji cilj bio očuvati tradicionalnu primorsku i goransku arhitekturu, pomoći u borbi za očuvanje zdravog okoliša te stvoriti uvjete za još kvalitetnije standarde stanovanja.

Na temelju tih ideja osmišljen je pilot-projekt kojeg su dio i dvije vrlo zanimljive knjige: "Goranske kuće (Standardima prema budućnosti)" koju su napisali Vidoje Vujić i Marko Franković te "Kvarnerska primorska kuća (ruralni tip)" čiji je autor Marko Franković. Obje ove knjige iznimno su vrijedni dokumenti prikaza sadašnjeg stanja tradicionalne arhitekture PGŽ-a, ali istodobno i svojevrstan priručnik svakome tko poželi obnoviti ili graditi kuću na tradicionalni primorski ili goranski način.

Štoviše, riječ je o knjigama koje

Opasnost od dolomitizacije Gorskoga kotara

Koliko se u Gorskom kotaru primjenjuju standardi i kriterij koji ste i vi i dr. Vujić odredili u knjizi "Goranska kuća"?

- Nažalost, moram priznati da se Gorski kotar nalazi pred velikom opasnošću dolomitizacije prostora. Postoje neka pravila koja prostor i građevine imaju, svojstvena samo za naše podneblje. Kuća s ulazom na jug, nikada na zabatu, mali prozori, simetrija, iskošeni krov, šindra itd., samo su neki primjeri elemenata koje moramo poštovati. Sve češće se javljaju neki investitori koji uvođe montažne kuće koje svojom tipologijom niti u jednom segmentu ne poštuju navedene elemente. Oblica nikada nije postojala na ovome prostoru, za nas su tipične velike debele drvene grede. Neka udaljena sela, mjesta i zaštićene kuće imaju nas što naučiti. Primjer koji mi dolazi na pamet je kuća Sobol u dolini Kupe.

Smatram krajnje pogrešnim nagradjavati, primjerice, najlepši balkon od strane neke turističke zajednice. Jednostavno, goranska kuća Gorskoga kotara nikada nije imala balkon. Ovakav pogrešan stav stvara u budućim investitorima želju za balkonom, možda i ljepšim od nagrađenog. Puno korektniji pristup morao bi biti nagrada najlepšeg ganka (hodnika). Ovaj element je uistinu samo naš.

Predna inovativna, ova je rekonstruirana kamena kuća vrlo uspjela - selo Kostelj pokraj Grizana u Općini Vinodolskoj

ne samo da teoretski potpomažu u ostvarivanju spomenutih ideja, već nude i temelj za finansijsku podršku svima koji pri gradnji ili obnovi kuća žele očuvati na ovom području stoljećima uvažavane načine gradnje.

Tako je u knjizi "Goranske kuće" detaljno razrađen sustav bodovanja koji svakome tko ga poštuje omogućava niz povoljnosti, točnije smanjenje troškova gradnje. Konkretno,

poželite li graditi kuću ili vikendicu u Gorskom kotaru i pristanete li poštovati 29 različitih kriterija, možete zaraditi 52 boda koja se, u dogovoru s jedinicom lokalne samouprave, mogu pretvoriti u niz pogodnosti koje pak mogu bitno umanjiti troškove gradnje. Naravno, svaki od tih 29 kriterija vezan je uz poštovanje tradicionalne arhitekture pa tako treba slijediti izgradnju starinske kuće oblikom

re PGŽ-a

Prije dvije godine u Primorsko-goranskoj županiji pokrenut pilot-projekt kojemu je krajnji cilj očuvati tradicionalnu primorsku i goransku arhitekturu

skra kuća

Uspješna rekonstrukcija primorske kuće - u mjestu Sv. Jelena u općini Mošćenička Draga

krova, postavljanjem točno određenih vrsta krovnih zidnih ili završnih obloga, smještajem dimnjaka i prozora, izgradnjom vrata, drvarnice ili vanjskog hodnika (ganka). Poštovanje tih pravila ne znači gubitak suvremenosti. Naprotiv, moderan pristup je poželjan, a poštivanje tradicionalnih vrednota samo ga dodatno obogaćuje.

Odličan posao napravljen je i knjigom "Kvarnerska primorska kuća" kojom se, uz praćenje smjernica euro projekta "RehabiMed" kojemu je cilj rehabilitacija i obnova tradicionalne mediteranske arhitekture, proučava prostor zapadnog dijela Kvarnera

(opatijsko priobalje), istočnog dijela Kvarnerskog zaljeva (Vindolski kanal), otoka Krka i cresko-lošinjskog arhipelaga. Autor vrlo detaljno, s puno znanja ali i nedvojbene ljubavi, opisuje način gradnje na Kvarneru te objašnjava različite tipologije i razloge njihova nastanka na određenim područjima. Konačan je rezultat taj da svatko tko poželi oživjeti ili sagraditi potpuno novu primorsku kućicu, to i može učiniti uz ovu knjigu.

O odjecima cijelog projekta, kao i spomenutih knjiga, autor Marko Franković kaže:

- Lokalna zajednica, samouprava, privatne osobe,

nacionalni park, kao i trgovačka društva pokazali su velik interes. To još nije ekonomска podrška, ali nije potrebna samo ekonomski podrška. Ponovo se govori o proizvodnji naše drvene šindre koja je gotovo nestala s krovova. Možete ju nabrojiti na pedesetak kuća na cijelom prostoru Gorskoga kotara.

Postoje neke izvrsne ideje o oživljavanju starih pilana u svrhu proizvodnje montažnih kuća s našom tipologijom. Mislim da takve primjere moramo čvrsto poduprijeti, dapače, naša je dužnost svim sredstvima pomoći da se te izvrsne ideje i provedu u djelo. I arhitekturom moramo nastojati zadržati našu osobnost,

iskoristivši maksimalno tuđa iskustva, bez obzira da li su iz središnje, sjeverne, istočne ili zapadne Europe.

Može li se, ako to već nije, u finansijsku potporu uključiti i Primorsko-goranska županija?

- Županija je, međutim, već puno učinila financirajući projekte o goranskoj i primorskoj kući. Javlja se potreba ponovnog tiskanja jednog i drugog izdanja, s obzirom da su gotovo svi primjerici distribuirani. Za pohvalu je to što smo mi prva županija u Hrvatskoj koja je pokrenula ovakve projekte.

Marinko Krmpotić

obljetnice

“Gradska glazba Trsat - Rijeka” (1906. - 2006.)

Trsačka muzika - kronika

Od samih početaka Glazba Trsat bila je utkana u društveni život sredine iz koje je iznikla i u kojoj je djelovala - sa proslave 100-te obljetnice

Gradsko glazbeno društvo Trsat - Rijeka ove, 2006. godine slavi svoju 100. obljetnicu postojanja. U povodu obilježavanja velikog jubileja, uz prigodne glazbene programe, Glazba je inicirala objavljivanje monografije "Glazba Trsat 1906. - 2006.", autora Irvina Lukežića i Lovorke Ruck, u izdanju Izdavačkog centra Rijeka. Prvoj autorskoj monografiji prethodile su dvije neautorske publikacije objavljene u povodu važnih obljetnica. Prigodom jubileja izdan je i prvi profesionalni CD i DVD.

Za sve vrijeme djelovanja Glazba je uvijek bila ono bez čega se u javnim prilikama ne može, ponos svoga grada i Trsata, kao i mjesto glazbenog odrastanja mnogobrojnih vrsnih glazbenika. U stoljetnom nizu do današnjih dana djeluje gotovo stalno, s kraćim prekidima u vrijeme I. i II. svjetskog rata. Za vrijeme Domovinskog rata dio muzičara djeluje u Vojnom

orkestru HV-a na području OZ Gospic - Rijeka, a dio je prošao pretežno ličkim ratištem uključen u razne postrojbe HV-a. Tijekom minulog stoljeća, kroz njene je redove prošlo više od 400 članova.

"Od samih početaka Glazba Trsat bila je utkana u društveni život sredine iz koje je iznikla i u kojoj je djelovala. Prateći kronologiju njezina djelovanja bavimo se i kronologijom društvenih, kulturnih, sportskih i političkih događanja. Isprva se spomenuto djelovanje limenog orkestra odnosi samo na Trsat, Sušak i okolicu, a potom i na širu riječku regiju. Gotovo svi značajniji događaji u gradu i okolici bili su popraćeni nastupom Glazbe Trsat. A znamo da je tako i danas. Jer 'Trsačka muzika', kako je domaće stanovništvo zove, službeni je puhački orkestar grada Rijeke", zapisala je Lovorka Ruck u tekstu monografije pod naslovom

"Glazba Trsat - kronika prvog stoljeća".

Prvi koncert - nakon pet mjeseci

Obljetničko slavlje prigoda je i za prisjećanje na godine osnutka i osnivača Glazbe dr. Andriju Račkog, koji 1902. godine na Trsat dolazi kao novi župnik u crkvi sv. Jurja. Župnik Rački dana 24. lipnja 1906. građanstvo poziva na osnivački sastanak u trsatskoj čitaonici. Oglas je objavljen i u Novom listu, a taj dokument potvrda je godine osnutka.

Kako piše Lovorka Ruck, nakon osnivačkog sastanka, 24. lipnja 1906. godine, stanovnici Trsata pozvani su da upišu dječake od 12 do 16 godina, zainteresirane za učenje glazbe. Prijavilo se oko 40 dječaka i limena glazba je zaživjela. Među mladim muzičarima bio je i Ivan Matrljan, kasniji kapelnik. Odbor je našao učitelja i kapelnika Antona Magdića, narednika Jelačićeve vojne glazbe, a prve

poduke o glazbi davao je čak i dr. Rački. Mnogi građani Sušaka, Trsata, Vežice i Rijeke upisali su se u knjigu dobrotvora Glazbe te redovito davali mjesecne doprinose, a veće izdatke podmirivala je blagajna Općine Trsat - Sušak. Prvi koncert, nakon pet mjeseci vježbanja, zbio se u trsatskoj čitaonici. Nastup je započeo mimohodom pred čitaonicom, a nastavio se po ulicama Trsata praćen mnogobrojnim građanstvom. Svirale su se domoljubne koračnice, a sudjelovalo je 30 glazbenika. Sljedeće godine Glazba, uz pomoć donacija, dobiva plave uniforme, njezin je rad pratio "Riečki novi list", a često je surađivala s drugim amaterskim skupinama, poput Hrvatskog tamburaškog društva koje je djelovalo na Sušaku i s kojim priređuje zajedničke nastupe. Prijateljstva i zajedničke nastupe s drugim glazbenim društvima i danas njeguje.

Za Prvog svjetskog rata

Za sve vrijeme djelovanja Glazba je uvek bila ono bez čega se u javnim prilikama ne može, ponos svoga grada i Trsata, kao i mjesto glazbenog odrastanja mnogobrojnih vrsnih glazbenika. Tijekom minulog stoljeća, kroz njene je redove prošlo više od 400 članova

većina glazbenika je na ratištu, a instrumenti su, posakrivani na tavanima, utihnuli. Nakon rata i povratka glazbenika situacija se nije smirila. Sušak su zaposjeli Talijani, a dom hrvatske čitaonice pretvoren je u kasarnu talijanske vojske. Razlozi su to desetljeća tišine trsatske glazbe.

Nakon II. svjetskog rata u tadašnjem Narodnom kazalištu Rijeka stvoren je orkestar Opere kojem su pristupili neki članovi predratne trsatske glazbe. Teško poslijeratno vrijeme očitovalo se i u malom broju podmlatka, no kapelnik Matrljan ponovo, 1946. godine, započinje podučavati mlade snage i jedini je učitelj u tadašnjoj internoj školi Glazbe

adrese i imena, u svom je nazivlju uvek sadržavala riječi Trsat i glazba. Jednako, uvek je prisustvovala svim važnim manifestacijama grada Rijeke. Status gradske glazbe i naziv Gradska glazba Trsat - Rijeka dobiva 1997. godine.

Smještena u zgradi austrijskog feldmaršala Lavala Nugenta na Trsatu, na adresi Petra Zrinskog bb, današnja Glazba Trsat okuplja 60-ak članova, amatera, različite starosne dobi, spola i zanimanja, pa jedan do drugog sviraju očevi i sinovi, braća i sestre, učenici, studenti i umirovljenici, odnosno inženjeri, ekonomisti, strojari, elektroničari, mehaničari, konobari, vozači, slastičari...

Na čelu se već dugi niz godina nalazi predsjednik Mladen Pujić, a od 1997. godine dirigent je Stjepan Vadlja. Današnji nastavnici škole su Branka Kajdi (flauta), Goran Prša (klarinet, saksofon) i Stjepan Vadlja (svi limeni puhački instrumenti), a škola broji petnaestak učenika.

Za cijelokupnu aktivnost u proteklih 100 godina Glazba i njezini članovi primili su mnogobrojne nagrade i priznanja, među kojima se ističu Orden bratstva i jedinstva sa srebrnim vijencem (1967.), zatim Zlatni grb Općine Rijeka (1981.), kao i Nagrada Grada Rijeke (1991.) te Grb Grada Rijeke za stotu godišnjicu osnutka i djelovanja (2006. godine).

S obzirom na stogodišnju tradiciju, proslavljeno ime, glazbenu školu, povezanost sa životnim tokovima grada, cilj članova Glazbe je "nastavak bogatog nasljeđa kojim se malo tko može pohvaliti, ali i osigurati daljnji razvoj, osvremenjivanje i školovanje mlađih glazbenika. Takvo zalaganje nužno mora dovesti i do najvišeg cilja, a to je da se ime trsatske glazbe ne gasi ni za idućih sto godina".

Nadežda Elezović

stoljeća

Trsat, koja tada nosi naziv Limena glazba Radničkog kulturno-umjetničkog društva Trsat. I Glazba i njezina škola imaju svoju povijest.

Interna muzička škola na kojoj se uz sviranje predavala i teorija glazbe, a imala je i stalne nastavnike, otvorena je 1953. godine.

Muzički tečaj Trsat koji je započeo pod vodstvom profesora Miculinića 1960. godine, 1976. godine prerasta u Kulturno-prosvjetno društvo "Ivan Matrljan". Najuspješniji učenici tečaja, kasnije društva, svoju su naobrazbu nastavili u glazbenim školama, a pojedinci i na muzičkim akademijama. Broj od pet tisuća učenika koji su tijekom 45 godina pohađali Glazbenu sekciju društva "Ivan Matrljan", uz neizostavan rad nastavnika, od iznimnog je značenja za razvoj riječke glazbene kulture.

Danas 60-ak članova amatera

Iako je tijekom stoljetnog postojanja Glazba mijenjala

Gradska glazba Trsat - Rijeka smještena je i djeluje u zgradi austrijskog feldmaršala Lavala Nugenta na Trsatu, na adresi Petra Zrinskog bb - Mladen Pujić, predsjednik Glazbe Trsat

kartulina

Dani maslina u Puntu na otoku Krku

Nije nikakva šala
- za maslinu ubrati
valja se pomučiti

Vrijedne berace
domaćini nagrade
malim piknikom u
prirodi i marendom
koju gosti sami
ispeku na vatri

Jedna od starih izreka kaže da je maslina kao majka jer nesobično daje čak i onda kada je godinama zapostavljena. Za razliku od vinove loze koja se uspoređuje sa ženom što brže-bolje kažnjava svaki nedostatak pažnje. Šalu na stranu jer i maslina i vino zaslужuju pijedestal turističke ponude svake regije koja ima sreće razvijati maslinarstvo i vinogradarstvo.

Kraj špice turističke sezone na Kvarneru već deset godina obilježavaju Dani maslina u Puntu na otoku Krku. Manifestacija osmišljena da bi valorizirala maslinu i produžila turističku sezonu stasala je u dogadjaj koji krajem listopada i

početkom studenoga u Puntu okupi njemačke, austrijske, a od ove godine čak i talijanske turiste kojima maslina apsolutno nije strana. Ideja Josipe Cvelić-Bonifačić, koja je prije deset godina vodila Hotele Punat, prerasla je u vrhunski turistički doživljaj koji zajednički razvijaju i oplemenjuju Općina Punat, tamošnja Turistička zajednica i Hoteli Punat. Budući da manifestacija uz turistički ima i edukativni karakter, za stručni dio o maslinarstvu i ulju brine se Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu, Odsjek za Primorsko-goransku županiju, a razvoju gastronomskog dijela, uza sve puntarske restorane, pridonijeli su Udruga hrvatskih

restoratera, Hrvatski kunerski savez i klub Gastronaut koji je inicirao natjecanje "Zlatna maslina" u kojem kuhari osmišljavaju jela na bazi maslina i maslinova ulja.

Po uzoru na stanovnike otoka Krka, više pozornosti maslini odlučili su posvetiti i Rabljani koji su također priču povezali s turizmom i prije pet godina održali prve Dane maslina. Uz stručna predavanja, za posjetitelje se organizira izlet na otok Pag gdje se obilaze više od stotinu godina stare masline, a osmišljene su i foto i likovna radionica, te oslikavanje svile također na temu njezina veličanstva - masline. U najnovije vrijeme maslinama se

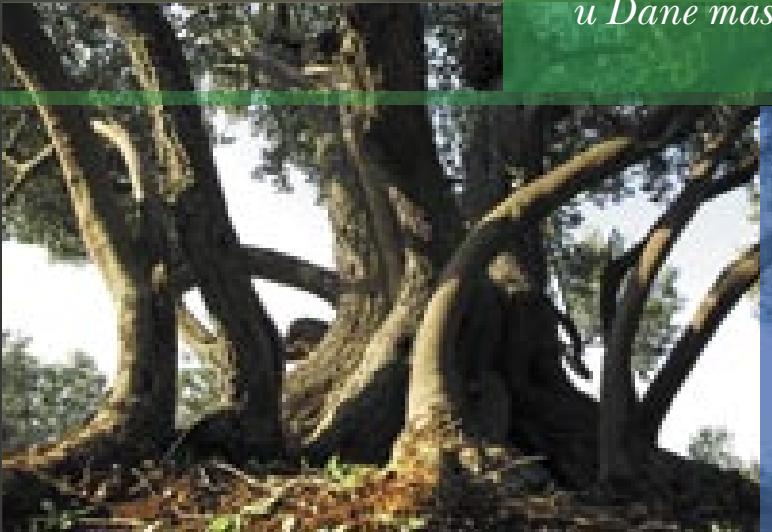
više bave i stanovnici Lošinja i okolnih otoka tako da valja očekivati nove manifestacije, ali što je možda i važnije, nove maslinike i maslinare te dodatne količine kvalitetna maslinova ulja. Poznato je naime da približavanje Hrvatske Europskoj uniji tjeri maslinare na dodatnu sadnju stabala maslina i širenje hektara novih maslinika. Članstvo u EU donosi određena ograničenja stoga se posljednjih godina u zemlji godišnje sadi 200 tisuća novih sadnica.

Tisuće hektara novih maslinika

Koliko stabala maslina ima u Hrvatskoj ili Primorsko-goranskoj županiji, nažalost,

U legendu je ušla novinarska opaska da samo Boduli mogu dovesti turiste koji im besplatno Oberu masline, a potom to još i plate. Ali tko je barem na koji sat svratio u puntarske maslinike u Dane maslina uvjerit će se da je to doživljaj vrijedan svake kune ili eura

Krku

Maslina - sveto drvo

Legende o maslini

Da je maslina stara kao i čovječanstvo potvrđuju i brojne legende koje ističu veliku važnost koju su maslini i ulju pridavale mediteranske civilizacije. Maslina se ponajprije koristila za hranu i dobivanje ulja kojim se potom trgovalo i razmjjenjivalo za drugu hranu. U antičkoj Grčkoj i Egiptu zaštitnici masline bili su najugledniji bogovi. Vijencem od maslinova lišća nagrađivali su svoje najzaslužnije građane. I u kršćanskom svijetu postoje brojne legende o maslini i maslinovom ulju, pa legenda kaže da je Adam na samrti od Boga tražio "ulje milosrda", a Bog mu je poslao sjemenku iz koje je na njegovu grobu niknula maslina. Upravo zbog toga kršćani na samrti od svećenika primaju blagoslov i posljednju pomast posvećenim maslinovim uljem. Maslina je na Mediteranu oduvijek bila sveto drvo, simbol mira, mudrosti, snage, plodnosti i postojanosti.

masline osvojile turiste

kartulina Dani maslina u Puntu na otoku Krku

Opće je poznato da zbog antioksidacijskih učinaka maslinovo ulje usporava starenje...

Puntarski maslinici u kamenu

Maslina je ubrana...

nije lako odgovoriti. Službeni statistički podaci razlikuju se od onih koje često spominju stručnjaci i do nekoliko milijuna. Prema službenim podacima, u Hrvatskoj ima oko tri milijuna stabala maslina, a prema tvrdnjama maslinara ima ih čak sedam milijuna. Usporedbe radi, Tunis ima oko 50 milijuna stabala maslina, a mi smo 1945. godine imali 6,5 milijuna što znači da je maslinarstvo godinama zanemarivano.

Unazad petnaestak godina ponovo kreće uzlazna putanja i vraćanje maslinarstva na stare staze ponajprije zahvaljujući uljarima kojih danas ima više od stotinu. Upravo oni dokazali su da je maslinarstvo, odnosno

proizvodnja maslinova ulja, unosan posao od kojeg se može dobro živjeti, a njima su se pridružili i ostali koji proizvode znatno manje količine u kućnoj radnosti ostvarujući si time dodatnu zaradu. Određene poticaje daje i država stoga se sve veći broj uljara odlučuje na kupnju novih, skupih strojeva i sve češće pritišće državu da proizvodnju maslinova ulja regulira istim pravilnicima kao i proizvodnju vina kako bi se time suzbila neloyalna konkurenca ali i prodaja neprovjerjenih ulja. Maslinari se nadaju da će pravilnik o maslinarstvu stimulirati proizvodnju sadnica domaćih sorti maslina koje sada dobrim dijelom uzmiču pred

stranim rodnijim sortama, kao i kontrolu jeftinog uvezenog ulja iz Tunisa, Albanije i Grčke.

S pokretanjem manifestacije Dani maslina u Puntu počeli su i bolji dani za cijekupno maslinarstvo Primorsko-goranske županije. U to vrijeme osnovan je Centar za mediteransku poljoprivredu kroz koji se pristupilo stručnom radu s maslinarima i stručnoj obradi stabala maslina. Na kvarnerskim otocima unapređuje se proizvodnja maslinova ulja, obnavljaju se stari, zapušteni maslinici i zasaduju se nove sadnice. U zadnjih deset godina zasadeno je 130 hektara maslinika, 35 tisuća stabala što čini oko 10 posto sadašnjeg

županijskog fonda maslina. Kontroverze u podacima vide se i iz popisa poljoprivrede Primorsko-goranske županije koji je napravio Centar za mediteransku poljoprivredu. Prema tom popisu Županija ima tek 107 tisuća stabala maslina, a činjenica je da Krk i Cres svaki imaju po 130 tisuća stabala, Rab 40-ak tisuća, lošinjsko otoče oko 25 tisuća, a kopneni dio županije oko 5 tisuća stabala maslina. Hrvatska bi do ulaska u ujedinjenu Europu trebala imati 6 milijuna stabala, a do kraja 2007. godine planira se zasaditi još 5.500 hektara novih maslinika.

Faktor ograničenja u cijeloj je zemlji problem gospodarenja poljoprivrednim zemljištem

S pokretanjem manifestacije Dani maslina u Puntu počeli su i bolji dani za cijelokupno maslinarstvo Primorsko-goranske županije. U to vrijeme osnovan je Centar za mediteransku poljoprivredu kroz koji se pristupilo stručnom radu s maslinarima i stručnoj obradi stabala maslina

Najbolje je ekstradjevičansko ulje

Kvaliteta maslinova ulja ovisi o sorti stabla, tlu na kojem raste, načinu branja i obrade maslina, a najbolje je ekstradjevičansko ulje. Biološki učinci maslinova ulja pripisuju se visokom udjelu oleinske kiseline i polifenolima dok novija istraživanja potvrđuju jače antioksidativno djelovanje od vitamina C. Maslinovo ulje pomaže u očuvanju pamćenja i kognitivnih funkcija, a kod dijabetičara sprečava naglu apsorpciju šećera iz hrane i usporava pad korisnog kolesterola HDL-a. Velika je i korist prehrane s maslinovim uljem kod kardiovaskularnih bolesti, a liječnici ističu dokazanu povezanost utjecaja maslinova ulja na tzv. medijatore upale kod teških srčanih bolesti. Blagotvorni se učinci maslinova ulja vežu i za zaštitu želučane i sluznice dvanaesterca, crijeva, regulaciju stolice, zaštitu hepaticita, poticanje žučne motorike, smanjenje nastanka žučnih kamenaca, ono utječe na lučenje sokova gušterića, brže zarastanje rana, djeluje na kožu i kosu, a smatra se i prevencijom u borbi protiv malignih bolesti. Zbog antioksidacijskih učinaka usporava starenje, smanjuje loš a povećava koristan kolesterol, regulira metabolizam i poboljšava toleranciju glukoze te pospješuje regulaciju krvnoga tlaka.

kartulina Dani maslina u Puntu na otoku Krku

U uljari "Kvarner" slijedi upoznavanje tehnologije prerade maslina i kušanje krajnjeg proizvoda - vrhunskog maslinovog ulja

Kušanje maslinova ulja doživljaj je za sve berače

na kojem bi trebali nicati novi maslinici. Državnim zemljistem gospodari lokalna zajednica, no za njegovo korištenje nema programa što je preduvjet gospodarenja, a da se ne spominju česte imovinskopravne zavrzlame.

Radno-turistički izlet u maslinik

Dok maslinari osvajaju nove hektare maslinika, kvarnerske masline očito su osvojile turiste. Dokazuje to porast broja turističkih noćenja u Puntu u razdoblju kada dobar dio ostalih turističkih destinacija na otocima spava zimski san. U legendu je ušla novinarska opaska da samo Boduli mogu dovesti turiste koji im besplatno oberu masline,

a potom još plate i veselo se vrate svojim kućama. No, svatko tko je barem na koji sat svratio u puntarske maslinike u Dane maslina uvjerit će se da je to doživljaj vrijedan svake kune ili eura, kako se uzme.

Obično tih dana traje još neko bablje ljeto, pa Punat bude okupan suncem, ujutro prohладan, a danju ugodan za radni izlet u maslinik. Odmah poslije doručka turisti odlaze u maslinike gdje ih dočekuju domaćini uz nezaobilaznu rakiju za dobrodošlicu i dobру berbu. Oni vještiji odmah se penju do najviših grana, oni drugi čekaju trešnju i kupe popadale masline vrijedno ih spremajući u vreće. Uz svirku harmonikaša i pjesmu u tren prođu sati, a na stablima

ostaju tek ogoljele grane. Rumenih obraza gosti vuku pune vreće do prikolice koja masline vozi do uljare "Kvarner" gdje slijedi upoznavanje tehnologije prerade maslina i kušanje krajnjeg proizvoda - vrhunskog maslinovog ulja. Vrijedne berače potom se nagradi malim piknikom u prirodi i marendom koju sami ispeku na vatri zabavljajući se potom uz pjesmu i ples. O ovom doživljaju priča se još puno, a organizatorima je najveće priznanje za dosadašnji trud ovogodišnji dolazak grupa talijanskih gostiju koji, za razliku od Nijemaca i Austrijanaca, imaju što reći o tradiciji maslinarstva i proizvodnji maslinova ulja.

Dani maslina daju doprinos

hrvatskom turizmu i u dijelu gastronomije gdje se nastojimo promovirati kao zemlja zdrave mediteranske kuhinje, a u tome ne treba posebno naglašavati ulogu maslina i maslinova ulja. U organizaciji tvrtke Abisal i kluba Gastronaut već se dugi niz godina organizira natjecanje kuhara u spravljanju jela na bazi maslina. Upravo je "Zlatna maslina" zaslužna da se maslinovu ulju pridaje sve veće značenje u kvarnerskim restoranim premda ima i onih koji smatraju da naša gastronomija još uvijek preskromno koristi plodove ovog zimzelenog stabla starog gotovo poput čovječanstva.

Andrea Bralić

O ovom doživljaju priča se još puno, a organizatorima je najveće priznanje za dosadašnji trud ovogodišnji dolazak grupa talijanskih gostiju koji, za razliku od Nijemaca i Austrijanaca, imaju što reći o tradiciji maslinarstva i proizvodnji maslinova ulja

Prvi maslinarski put

U Puntu je ove godine otvoren prvi maslinarski put na predjelu zvanom Kandija, a u perspektivi bi se trebalo otvoriti još takvih putova uz domaćinstva koja bi posjetiteljima pripremala domaća jela. Po ugledu na Istrane koji već imaju pravu "autocestu" vinskih putova i putova maslinova ulja, možemo očekivati da će slične projekte realizirati i na Kvarneru.

Altrizam koji nije tek etika, darivanje vlastitih sposobnosti za opće dobro u okruženju u kojem materijalno biva jedini kriterij, sve su to pojmovi koje se danas u praksi rijetko susreće.

Četrdeset godina jednog čovjeka poklonjenih vatrogastvu, ali i cijeli život gospodina Josipa Jaške, Rabljana koji se odrekao utabanih staza, blagostanja i sigurne luke, da bi krenuo svojim putem, sve su to razlozi našeg susreta s ovim iznimnim čovjekom.

Rabljan se još živo sjećaju velikog požara 1983. kada su gorjeli Krčine i kada je u nemogućim prosinackim uvjetima, uz buru koja je lomila borove i elektrovodove, izgorjelo 7 hektara šume na čak 17 manjih požarišta.

Gospodin Jaška sjeća se kako su im lica bila znojna od plamena dok im je bura ledila mokra leđa

i kao nožem parala uniforme. I tu su vatrenu stihiju u krajnje nepovoljnima uvjetima čudesno ugasili rapski vatrogasci.

- Kada smo im javili, u Zagrebu nisu vjerovali da smo uspjeli, tražili su potvrdu iz drugih izvora. No to je ujedno bio i trenutak kada je stasala nova generacija rapskih vatrogasaca, koja je oslanjajući se na golemo iskustvo i tradiciju starijih, odlučila da se takvo što Rabu više nikada ne dogodi. Razvili smo posebne taktike i imamo sjajno razvijen sustav prevencije u kojem je pučanstvo jedan od važnijih faktora uspjeha. Samo kroz moju obuku prošlo je do sada preko 12 tisuća ljudi, što je više od broja popisanog stanovništva otoka Raba.

Upoznao legendarnog Chea

Život Josipa Jaške bio je doista zanimljiv i prije negoli je postao članom Dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Krenuo je, davno, očevim

Požari

Josip Jaška na središnjoj županijskoj vježbi gašenja velikih šumske požara održanoj na području šume Dundo - heliodrom Rab

Razvili smo posebne protupožarne taktike i imamo sjajno razvijen sustav prevencije u kojem je pučanstvo jedan od važnijih faktora uspjeha. Samo kroz moju obuku prošlo je do sada preko 12 tisuća ljudi, što je više od broja popisanog stanovništva otoka Raba

Četrdeset godina vjernosti - Jaška u prostorijama DVD-a Rab

stopama i završio za kuvara. To ga je zanimanje ubrzo odvelo na osmogodišnje lutanje svjetskim morima. Plovio je tako na brodovima crnogorske "Prekoceanske plovidbe" sa sjedištem u Baru, slovenske "Splošne plovidbe" iz Pirana te na brodovima jedne njemačke kompanije.

- S brodom "Bar" probili smo blokadu za trajanja poznate Kubanske krize, i donijeli u Havani potrebnu pomoć. Tom

poznatog rapskog kuvara Stipa Jašku koji je sagradio, još uvijek jedini ugostiteljski objekt na atraktivnom otočiću Maman, u akvatoriju rodne mu Supetarske Drage. Umjesto toga Josip je upisao Pravni fakultet i, zaposlovši se 1977. godine u Općinskom sudu na Rabu, ostvario svoj prvi san.

Tih je godina započeo i njegov volonterski društveni rad. Kaže nam da je u jednom trenutku, za vrijeme bivše države bio na čak

Visoka protupožarna kultura

Nije tajna da vas u stručnim krugovima smatraju jednim od najboljih taktičara za gašenje na otvorenom prostoru. Kako to da jedan mali Rab u tako velikom razdoblju drži primat u vatrogastvu?

- Rab ima izuzetno visoku protupožarnu kulturu i razvijen sustav obrane. Nevjerojatno zvuči i podatak da Rab danas ima 42 dočasnika, 16 časnika i 1 višeg časnika a da operativna postrojba sveukupno broji 109 vatrogasaca i pričuvni sastav. To je daleko više od realnih potreba otoka, ali to je sustav koji je maksimalno uigran i spremjan na sve vidove mobilizacija. Uz to Rab ima oko 125 km protupožarnih prosjeka i puteva što je podatak na koji smo izuzetno ponosni. Gotovo da više ne postoje crne točke, a sustav nadzora i dojave tako je uhodan da se putem koordinata i karata najpreciznije određuje mjesto požara i nema nepotrebognog gubljenja vremena. Naš vozni park danas broji 8 vozila, među kojima je samo jedan oldtimer, navalno vozilo TAM. Uz vozila za početno gašenje šumskih požara, dva terenca, i cisternu, tu su i dva, za gašenje najmodernije opremljena, vozila marke mercedes UNIMOG. Zadnja riječ tehnike UNIMOG 500, vrijedan 4 milijuna kuna, dobavljen iz programa Vlade, za kojeg jednu četvrtinu plaća Grad Rab.

sveučilišnim profesorom, pozivajući se na njegova zapažena stručna predavanja studentima apsolventima Šumarskog fakulteta kao i na njegovu profesionalnost u vođenju pokaznih vježbi gašenja šumskih požara koje se za ove studente izvode već punih 11 godina u okviru redovne nastave.

- To što sada, pri kraju mog aktivnog radnog vijeka, kada me na funkciji upravitelja sudske pisarnice i voditelja ureda

na Rabu nemaju šanse

prigodom kubanske pomorske vlasti odvele su nas u posjet političkoj školi "Jose Marti" i tada sam, kao dvadesetogodišnjak, upoznao legendarnog Chea, koji je u stvarnosti bio vrlo jednostavan čovjek - prisjeća se Jaška.

A mogao je gospodin Jaška, sa završenom kuvarskom školom i iskustvom vrsnog brodskog kuvara, nastaviti uhodan posao svojega oca,

18 društvenih funkcija a od toga je u 9 od njih bio predsjednik ili tajnik.

Ipak, najaktivniji je bio na području vatrogastva a članom Dobrovoljnog vatrogasnog društva Rab postao je sada već daleke 1967. godine. U toj je dobrovoljnoj organizaciji prošao sve razine, od vatrogasca, zapovjednika postrojbe DVD-a Rab pa sve do zapovjednika Vatrogasne zajednice Grada

društva te postignute rezultate u organizaciji vatrogastva, a iz velikog broja ostalih priznanja valja izdvojiti Odlikovanje za posebne zasluge u razvoju vatrogastva Republike Hrvatske, koje je primio 27. travnja ove godine u povodu proslave 60. obljetnice postojanja Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Rabu.

Rabljani svoga Josipa Jašku inače, u šali, nazivaju i redovnim

predsjednika Suda na Rabu, čeka skori "zakonski" odlazak u mirovinu, nemam nikakve godinama stjecane gotovine i bogatstva, nije ništa naspram zadovoljstva zbog spoznaje da sam svojim znanjem i radom obogatio društvo u cijelini, i pomogao u očuvanju najvećeg blaga ovog otoka - kaže gospodin Josip Jaška.

Hrvoje Hodak

ekoetno

Branko Vidmar - goranski medarski

Medu 438 sudionika najstarijeg hrvatskog ocjenjivačkog skupa pčelinjih proizvoda koji se tradicionalno organizira u Osijeku pod nazivom Ocenjivanje kvalitete sortnih vrsta meda, ove je godine vrlo uvjerljivo prvo mjesto pripalo ekološkom medunu, šumskom medu od jelovih iglica koji u okviru svojih aktivnosti proizvodi vrbovščanska Ekološko pčelarska zadruga Vidmar, vlasnika Branka Vidmara. Ovo veliko priznanje goranskim - ali i općenito medarima Primorsko-goranske županije - došlo je u prave ruke ne samo zbog vrhunske kvalitete meduna, već i zbog činjenice da se obitelj Vidmar već pune četiri generacije bavi pčelarstvom! Tako još daleke 1918. godine Andrija Vidmar u selu Mlinari, na lokaciji Ženska strana, gradi i postavlja tada moderni pčelinjak s pokretnim sačem, a 34 godine kasnije njegov sin Stjepan sudjeluje u osnivanju Pčelarske zadruge u Rijeci te potom i Pčelarskog društva Rijeka. Godine 1972. Stjepan Vidmar u Mlinarima će sagraditi stacionirani pčelinjak s 27 košnica, a 1986. godine njegov sin Branko podiže novi stacionirani pčelinjak u selu Bater nedaleko od Novog Vindolskog.

Branko Vidmar 2004. godine, kao prvi na području cijele Primorsko-goranske županije, pokreće i registrira ekološku proizvodnju prehrambenih i poljoprivrednih proizvoda, a iste godine osnovana je i Ekološko pčelarska

proizvodnjom meda bavi od malih nogu, a iako mu je to dok je bio srednjoškolac bilo mrsko ("Umjesto vikenda u Opatiji ja sam morao vrcati pčele!"), ubrzo je i on krenuo vrlo ozbiljno te 1985. godine preuzeo vođenje

rađene na bazi ekološkog voska i ekološkog maslinovog ulja.

- Naš razvojni program broji 11 proizvodnih programa, a budući da inzistiramo na vrhunskoj i ekstra kvaliteti, ne možemo proizvoditi velike serije, ali zato

Najbolji medu 438 hrv

zadruga Vidmar kojoj je na čelu njegova kći Morena Vidmar.

Danas pčelinjaci obitelji Vidmar broje stotinjak ekoloških pčelinjih zajednica u 2 ekološka pčelinjaka smještena u naseljima Mlinari (Moravice - Vrbovsko) i Bater (Ledenice - Novi Vindolski), a u Ekološko pčelarskoj zadruzi Vidmar registrirana su još dva ekološka pčelinjaka - u naselju Divjake (Skrad) zadrugara Vjekoslava Habeka te u mjestu Gornji Vukšići (Moravice) zadrugara Dragoljuba Kruškovića. Inače, Vidmarova Ekološka zadruga djeluje na području triju županija - uz matičnu Primorsko-goransku tu još i Ličko-senjska te Istarska županija. Naravno, i sam Branko Vidmar se pčelama i

posla od roditelja, Stjepana i Ane Vidmar, trenutačno najstarije hrvatske pčelarice.

- Punih 20 godina ovo mi je hobi na koji trošim puno vremena, truda i sredstava. Volio bih se u potpunosti okrenuti tom poslu i živjeti od njega, ali nažalost, još uvijek nismo postigli razinu produktivnosti koja bi osigurala život od bavljenja pčelarstvom i proizvodnjom meda. No, to nam, s druge strane, omogućava da radimo maksimalno kvalitetno pa sam tako - kad sam se 2003. godine prvi put upoznao s propisima o ekološkoj proizvodnji meda - shvatio da po tim pravilima, i ne znajući za njih, radim još od 1989. godine! To mi je bio motiv da prijavim svoju proizvodnju kao ekološku i čast mi je što sam bio prvi ekološki proizvođač na području Primorsko-goranske županije. Godine 2004. na tragu tih ideja osnovali smo, uz pomoć Primorsko-goranske županije, Republike Hrvatske i Grada Vrbovskog, Ekološku zadrugu koju trenutačno čini 13 članova s područja Vrbovskog, Mihelića, Rijeke, Moravica, Opatije, Skrada i Gospića - govori Vidmar dodajući kako su trenutačno temeljni proizvodi njihovih pčelinjaka i u Europi cijenjeni medun, šumski med od iglica jele, kao i druge vrste meda Gorskih kotara i Primorja, te liker od meda nazvan "Medica starog župnika".

U planu je proizvodni program "Kreme bake Kate" koji će biti

vrlo često dobivamo nagrade pa smo tako, uz ovu u Osijeku najznačajniju nagradu "Ukupnog pobjednika kvalitete", ove godine dobili još 6 vrijednih priznanja, a nagradivani smo i prethodnih godina, primjerice na Zagimedu 2005. te ove godine na Gastro festu u Splitu za "Medicu starog župnika" - ističe Vidmar.

Jedan od uzroka ovih sjajnih rezultata, uz nesebičan rad, stručnost i znanje te kvalitetan rad Kontrolne nadzorne stanice Agri bio cert iz Omiša, svakako su, ističe Vidmar, i prirodne karakteristike Primorsko-goranske županije. Goranske šume, blaga klima priobalja i mediteranska otočna takva su kombinacija kakvu je rijetko gdje moguće naći u cijelom svijetu pa bi naša županija trebala još više ulagati u poljoprivredu i medarstvo, smatra Vidmar navodeći primjer turizmu okrenute Istre koja u svom Odjelu za poljoprivredu ima 12 uposlenika, a u našoj županiji tim se zadacima bavi svega jedan referent, te dodaje: "Nužno je promijeniti taj odnos, a svoj doprinos u tome dat ćemo i mi. Tako će naša zadruga inicirati da se već u tijeku sljedeće godine zaštite goranski predjeli na kojima nastaje medun kako bi kvaliteta šumskog meda i dalje ostala očuvana, a pokrenut ćemo i inicijativu da Primorsko-goranska županija postane domaćin jednom od natjecanja u ocjenjivanju kvalitete meda."

Marinko Krmpotić

Vidmar se pčelama i proizvodnjom meda bavi od malih nogu

prvak

sratskih medara

Ovo veliko priznanje goranskim - ali i općenito medarima Primorsko-goranske županije - došlo je u prave ruke ne samo zbog vrhunske kvalitete meduna, već i zbog činjenice da se obitelj Vidmar već punе četiri generacije bavi pčelarstvom

Župnik je ipak popustio...

Zanimljiva je priča o nastanku "Medice starog župnika". Da bi došli do recepta Branko Vidmar i njegov suradnik punih su se 14 dana intenzivno družili s jednim stariм goranskim župnikom i tek nakon dva tjedna uvjeravanja, uz brojne čašice razgovora, doznali recept kojeg nam, naravno, nije želio reći u potpunosti. Ipak, doznali smo da je iznimno bitan sastojak rakija od grožđa s manjim postotkom kiseline, propolis, kvalitetno vino, začinsko bilje te, naravno, ekološki med s livada i šuma Gorskog kotara. Kad se sve to spoji nastaje "Medica starog župnika" koja je slast za tijelo i dušu. Najbolje okus ima kad se piye natašte ili prije spavanja i to - rashlađena. Bitno je i to što, ističe Vidmar, ne obara s nogu!

Šumski medun i "Medica starog župnika" službeni su suveniri TZ Grada Vrbovskog na što je Branko Vidmar vrlo ponosan: "Boljih i originalnijih suvenira od ovakvih goranskih proizvoda ne može biti pa pozivam i ostale turističke zajednice da krenu ovim putem jer će tako pomoći poduzetnicima na svom području, a istodobno gostima ponuditi nešto zaista autohtono", kaže Vidmar.

sport

Snježana Nena Debelić, motocross vozačica

Onako šturo, u okvirima definicije, motocross je natjecanje koje se održava na zatvorenim kružnim stazama po terenu sa prirodnim preprekama, no svima je dakako jasno da motocross utrke u svoj potpuniji opis prizivaju i neke puno spektakularnije slike. Napetost na startu, buka jakih friziranih motora, bezbroj atraktivnih skokova, opasnih padova... sve to spada u opis ovog muškog sporta koji iziskuje izuzetnu vještina, utreniranost, hrabrost i kondiciju.

No što ako se u prvom startnom redu, na rampi, zajedno s tim odvažnim momcima, za pehare i odličja

ravnopravno bori jedna prekrasna, naizgled krhka i nježna djevojka. Je li moguće da ona posjeduje sve neophodne osobine da se ravnopravno nosi sa svojim muškim kolegama i da bude uvažena kao ozbiljan konkurent na stazi. Upravo to već punih deset godina čini mlada 16 godišnja Rabljanka Snježana Debelić među prijateljima i u motocross krugovima poznatija kao Nena.

Iako je sasvim prirodno da su se u domu svojevremenog prvaka Hrvatske u svojoj klasi tate Kristijana Debelića - Baltya, vrtile snimke motocross utrka, proučavale staze i raspravljalo o motorima, ipak je teško bilo očekivati na će malena Nena nakon što je sa šest godina na vlastito inzistiranje sjela za motor jednog malog austrijskog dječaka koji se zatekao na Rabu, tako marljivo

i s toliko ljubavi krenuti u taj pretežno muški svijet snage, brzine i opasnosti.

U vrhu muške konkurenkcije

Prvi motor kojeg je Nena vozila bio je obujma 80 ccm bez mjenjača, a onu prvu stepenicu od 50 ccm je jednostavno zaobišla. Danas vozi u kategoriji 125 ccm 4T, ali se već sada priprema na Suzuki motoru 450 ccm 4T s namjerom da od iduće sezone nastupa u najjačoj klasi.

Pretpostavljam da si kao maloletna osoba koja je već deset godina u ovom sportu, već odavno ishodila formalnu dozvolu roditelja, da bi se uopće mogla naći na stazi.

Malena Nena (bad girl) s peharom u ruci i tata Kristijan...

Djevojka koja

Je li bilo teško, s obzirom da mama Biljana i danas teško proživljava svaku utrku?

- To nikada nije bio problem, tata je sve to i sam prošao pa kako dobro zna o kakvim je naporima riječ, uostalom on mi je

...i još kao curica na postolju s dečkima

Vrhunac dosadašnje karijere - nastup na SP u Japanu (sa startnim brojem 20), gdje je izborila finale i sa 13 godina zauzela 34. mjesto

s Raba

trener. Naravno, mami nije lako, velika je to napetost i strepnja pred svaku utrku. Ona i danas kod svakog odlaska javnom bilježniku tati postavi pitanje: "A što bi bilo da ja sada ne potpišem dozvolu?". No nakon svega, čini mi se da se baš ona možda i najviše veseli mojim uspjesima.

U tvojim natjecateljskim specifikacijama stoji da si članica Weiss Racing kluba iz Austrije. Znači li to da u Hrvatskoj ne postoji način da dođeš do bodova u ženskoj konkurenciji?

- Pa ja sam u Hrvatskoj već 8 godina jedina cura u tom sportu tako da se u Prvenstvu Hrvatske i Alpe Adria Cupu

Nena trenira svaki dan; trči, vježba u teretani a tri puta tjedno trenira na motoru

ruši stereotipe

borim ravnopravno s muškim vozačima. Za ilustraciju u MTX3 klasi 450 ccm 4T, unatoč tome što nisam vozila posljednje dvije trke zauzela sam sveukupno 6. mjesto. U Kluču Brdovečkom na memorijalu Renata Pernara u lipnju 2006., u konkurenciji od preko 30 muških vozača na rampi, na kvalifikacijama sam bila treća a u finalu šesta. Dakle, nalazim se u vrhu muške konkurencije.

Odlična si učenica 2. razreda strojarskog usmjerjenja srednje škole na Rabu. Dakle ponovno pomalo neobičan izbor za jednu djevojku ali potpuno u skladu s tvojim afinitetima. Kako te doživljavaju tvoji rapski prijatelji, posebno ona muška strana.

- Pa tijekom ovih 9 godina svi su se već naviknuli na to da ja vozim motocross, mislim da je moja prednost utoliko što i s dečkima uvijek mogu naći zajedničku temu. Da, sa školom za sada nemam problema, ne

izostajem prečesto i svi imaju dovoljno razumijevanja za moje izvanškolske obaveze.

Želim biti prvakinja svijeta

Rab je maleno egzotično otkriće za sve zaljubljenike u motocross, jer dvije staze, jedna pješčana u uvali "Mag" i druga na "Frugi" izgledaju kao stvorene za kvalitetne treninge i natjecanja. Zahvaljujući Neni Debelić i njenoj obitelji već pola je austrijske reprezentacije aktivno boravilo na otoku, na treninge navraća i hrvatski prvak Nenad Šipek.

Što misliš je li učinjeno dovoljno na prezentaciji Raba kroz ovaj sport. I općenito ima li sluha na otoku za sve ove tvoje rezultate?

- Mi smo kao obitelj učinili zaista mnogo na prezentaciji otoka Raba u svijetu motocrossa i sporta uopće, naročito moj otac. Svojevremeno, tijekom 90-ih, hotel "Padova" otvorio je sezonu već u ožujku, napunivši svoje kapacitete timovima

U Hrvatskoj je Nena već 8 godina jedina cura u tom sportu tako da se u Prvenstvu Hrvatske i Alpe Adria Cupu ravnopravno bori s muškim vozačima. Glavni su joj sponzori - mama i tata

Turistička zajednica, Grad Rab i ostale institucije. A nas uporno zovu vozači iz cijele Europe. Koliko bi samo to obogatilo ovu zimsku mrtvu sezonu na Rabu.

Imaš li izuzev tate neke druge uzore u ovom sportu?

Pa moj je tata 2001. završio kao prvak Hrvatske u svojoj klasi, od strane novinara te je godine bio nominiran za sportaš godine u Hrvatskoj. 2001. bio je i sportaš godine na Rabu, meni je to pošlo za rukom 2005. Naravno da uz njega imam svoje uzore u ovom sportu, to su svakako prvak Amerike James Stewart "Buba" i nezaboravni i neizostavni Renato Pernar.

Vjerojatno si rastući uz ovaj sport postala svjesna svih rizika i opasnosti koje on nosi - koliko je bilo težih padova i da li su te ičemu naučili?

- Padovi i lakši teži, sastavni su dio ovog sporta i predugo bi trajalo kada bi ih sada sve nabrajala. Naravno, svaki je pad upozorenje i svaki me nečemu naučio. Zbog toga treniram vrlo temeljito, uz stručni nadzor pa svaku i onu najmanju grešku rekonstruiramo više puta. No svjesna sam toga da će ih biti još, to je rizik kojeg morate preuzeti želite li biti najbolji.

A koji je tvoj sportski cilj?

- Naravno, da budem prvakinja svijeta!

Hrvoje Hodak

Malo više sluha

Uz imena tvojih kolega iz stranih reprezentacija može se naći šaroliko mnoštvo sponzora, uz tvoje pod rubriku sponzori slobodno možemo napisati: mama i tata. Ima li šanse da se takav stav sredine prema tvojim uspjesima u dogledno vrijeme promjeni?

- S obzirom da smo sada u jačim utrkama, planira se novi odlazak na Svjetsko i Europsko prvenstvo, svakako su nam potrebni sponzori. Odlazak na utrke u Švedsku, Njemačku ili Nizozemsku, sa svom neophodnom logistikom, rezervnim kotačima, prikolicom, košta jako puno novaca. Ove su se godine javili neki sponzori dobrovoljno, no to je sve premalo. Žao mi je što ovdje na Rabu nema malo više sluha za moje rezultate i za sve što sam do sada učinila.

okonas

U vrtiću, gdje je nemoguće raditi pojedinačno sa svakim djetetom, nastojimo uočiti sposobnosti, odnosno teškoće koje pojedino dijete ima - Esmina u svom "prirodnom ambijentu"

Tomljanović: Ne prestajem biti odgojiteljica ni izvan vrtića

Ugledna međunarodna udruga u obrazovanju Korak po korak (International Step by Step Association - ISSA) nakon desetogodišnje prisutnosti programa u Hrvatskoj te velikog broja održanih tečajeva i radionica nedavno je dodijelila i prve međunarodne "certifikate izvrsnosti" odgojiteljima i učiteljima. Među prve tri dobitnice ovoga vrijednoga priznanja za iznimno kvalitetan rad, uz učiteljicu Sanju Župu iz Splita, naše su se dvije odgojiteljice, "tete" iz našega kraja, Esmina Skopljarić iz Dječjeg vrtića Matulji i Jadranka Eda Tomljanović iz Dječjeg vrtića Rijeka.

Priznanja su trima dobitnicama uručena na svečanosti održanoj 6. listopada u Školskom muzeju u Zagrebu, a ISSA certifikate uručila im je prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović, predsjednica Upravnoga

S ljubavlju p

vijeća Pučkog otvorenog učilišta Korak po korak - ustanove koju je ISSA akreditirala za postupak certificiranja u Hrvatskoj. Svečanosti su prisustvovali i predstavnici Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Agencije za odgoj i obrazovanje.

Na uistinu izvanrednom priznanju već su im čestitali mnogi, ravnateljice, kolegice, obitelji i prijatelji, kao i roditelji mališana o kojima tako predano vode brigu, čime su i zasluzile ovaj "cerifikat izvrsnosti". Želeći saznati nešto više o tome kako je to postati "najbolja teta" i koliko je truda uloženo u to postignuće, posjetili smo Esminu Skopljarić i Jadranku Tomljanović u njihovom "prirodnom okolišu" - u vrtićima, među

mališanima kojima svakodnevno daruju tako puno pažnje.

Radi u Matuljima, živi u Čavlima

Vrtić u centru Matulja, pokraj Osnovne škole, dočekao nas je veseo i bučan, već kako to u vrtiću treba i biti, a usred dječje graje i teta Esmina. Budući da djeca, dok borave u vrtiću, dobivaju njenu nepodijeljenu pažnju, ne želeći remetiti "vrtički red" malo smo pričekali da teta Esmina isprati mališane k njihovim obiteljima, a to vrijeme iskoristili smo za kratko upoznavanje matuljskoga vrtića.

Vrtić je tijekom dana, zajedno sa 6 područnih dječjih vrtića, dom za oko 400 mališana iz čitave šire okolice, a o njima se brine 46

Odgoviteljice matuljskog i riječkog vrtića, Esmina Skopljar i Jadranka Eda Tomljanović prve su dobitnice "certifikata izvrsnosti" ISSA-e u Hrvatskoj

Kako do "certifikata izvrsnosti"

Esmina Skopljar nakon uspješno održane edukacije osposobljena je za vođenje tečajeva i radionica u okviru programa Korak po korak tako da je u posljednje 4 godine kao predavačica i mentorica na edukacijama koje organizira učilište, Hrvatsku već obišla uzduž i poprijevo.

- Odgovitelji se sami prijavljuju za sudjelovanje u programu Korak po korak te za pohadanje pojedinih tečajeva, a nakon održanih tečajeva, radionica i drugih vidova edukacije, po želji se mogu odlučiti za pokušaj stjecanja "certifikata izvrsnosti" - objasnila nam je Esmina Skopljar. Iza certifikata uvijek se kriju godine predanoga rada, stalnog učenja i usavršavanja, usvajanja novih metoda rada, a nadasve ljubavi prema djeci s kojom se radi. Sam postupak dobivanja certifikata odvija se tijekom jedne obrazovne godine, a u tom razdoblju odgovitelj izlaže svoj rad sudu stručnjaka ISSA-e koji tijekom tog razdoblja pomno prate i ocjenjuju sve segmente rada odgovitelja. Rad odgovitelja vrednuje se prema sedam standarda kvalitete, odnosno prema sedam područja rada ustanovljenih u okviru ISSA pedagoškog standarda: individualizacija, okruženje za učenje, sudjelovanje obitelji, strategije poučavanja i smisleno učenje, planiranje i procjenjivanje, stručno usavršavanje te socijalna inkluzija.

- Standardi rada u okviru metodologije Korak po

korak isti su bilo da se radi o učiteljima u školama ili odgoviteljima u vrtićima ili jaslicama, i upravo se u tome ogleda kvaliteta ove metodologije i njena široka mogućnost primjene - objašnjava nam teta Esmina. I u okviru ove metodologije javljaju se pojedine specijalizacije, pa je tako Esmina Skopljar za sebe odabrala promatranje, praćenje i bilježenje napretka i osobina djece. Dio toga rada odvija se kroz izradu tzv. razvojnih mapa za svako dijete. I u tome se ogleda individualni pristup ove metodologije - svako se dijete nastoji promatrati kao osoba koja ima svoju individualnost, svoje potrebe, želje i navike. U vrtiću, gdje je djece mnogo, zapravo je nemoguće raditi pojedinačno sa svakim djetetom, ali se zato nastoje uočiti sposobnosti, odnosno teškoće koje pojedino dijete ima, naći način kako ga potaknuti na razvoj i učenje - nekome treba verbalna potpora, nekom djetetu treba pokazati stvari kroz modele i primjere, a svima treba stvoriti poticajno okruženje za učenje - ocijeniti kakve materijale djeci staviti na raspolaganje da bi ih potaknuli na pojedine aktivnosti. Svatko od nas uči na svoj način. Nekome je dovoljno da jednom nešto vidi i zapami, drugi traži detaljno objašnjenje postupka kako bi ga u potpunosti usvojio, no način učenja koji usvojimo u tako ranoj dobi prati nas kroz čitav život, te je tim važnije postaviti sve na prave temelje.

rema djeci do izvrsnosti

zaposlenih. Odgovitelji matuljskoga vrtića u program Korak po korak uključili su se od samoga početka, a uz to se radi i po programu pod nazivom "Vrtić kao dječja kuća". U vrtiću koji je u 2005. godini dobio i županijsko priznanje kao najbolji vrtić puno se pozornosti posvećuje stručnom usavršavanju, tako da su edukaciju u sklopu programa Korak po korak od samoga početka prošli gotovo svi odgovitelji, iako su, u skladu sa svojim interesima, na različitim stupnjevima obrazovanja. Ravnateljica Vesna Matetić ponosna je na uspjehe svih djelatnika vrtića, a "certifikat izvrsnosti" koji je primila Esmina Skopljar jedan je od posebno sjajnih dragulja u toj kruni.

Ravnateljica Matetić istaknula je kako se usavršavanje ne provodi samo na tečajevima i radionicama izvan vrtića, već i unutar ustanove to čine odgovitelji mentori, poput Esmine Skopljar i drugih stručnjaka, a redovito obnavljanje stručne literature, kao i materijala za rad, igru i učenje kojih nikada ne nedostaje, sasvim sigurno doprinosi uspješnosti djelatnika vrtića.

Ovako poticajna radna okolina te velika ljubav prema djeci i želja za stalnim usavršavanjem znanja pomogli su i odgoviteljici Esmini Skopljar na putu do "certifikata izvrsnosti", kojim se s punim pravom ponosi, a ovu je priliku iskoristila i da uputi zahvalu svima onima koji su joj na tom putu

pomogli - obitelj, kolege, roditelji i sami mališani. Dodamo li tome i podatak da se dobar dio toga rada odvija izvan redovnog radnog vremena, uz obiteljske obveze i činjenicu da već 27 godina radi uglavnom u vrtićima na području Liburnije, iako živi u poprilično udaljenom Čavlju, potkrepljuje se dojam da se radi o iznimnoj osobi.

Metodologija Korak po korak u matuljskom se vrtiću provodi oko 10 godina, a u to se Esmina Skopljar, uz još jednu kolegicu, uključila na samom početku. Tijekom proteklih godina prošla je sve edukacije i tečajeve koje je učilište ISSA nudilo, a posljednjih je godina i sama postala trenerica, član njihova stručnoga tima.

Dječe "razvojne mape"

Jadranka Tomljanović, za djecu i zahvalne roditelje "teta Ede" iz Dječjeg vrtića Rijeka, radi u centru Zamet - podcentar "Krijesnica" na Kantridi, koji, uz podcentar "Đurđica", u sklopu riječkih vrtića provodi program Korak po korak. Igrom slučaja, njeni se ime u medijima rjeđe spominjalo, iako su obje odgoviteljice zajedno krenule u program certificiranja i s uspjehom ga odradile. I Dječji vrtić Rijeka, iako znatno veća ustanova od matuljskoga vrtića, u čijim se centrima provode različiti programi, ponosan je na postignuće svoje tete Ede, jer stjecanje međunarodnog "certifikata izvrsnosti" potvrđuje

mirno
spavaj
najdraži
grade

Protect d.o.o.
za zaštitu osoba i imovine

Vukovarska 21, 51000 RIJEKA
tel: 051/ 358 555
fax: 051/ 675 610
e-mail: protect@protect.hr
www.protect.hr

Jadranka
Tomljanović, teta
Eda, sa svojim
mališanima

okonas

kvalitetu njenog rada, potvrdila nam je i ravnateljica riječkih vrtića Vlatka Arko Tomaić.

Teta Eda nas je u "Kriješnici" također dočekala usred one prave, vesele dječje buke koja sigurno ne šteti ušima, koliko god glasna bila. Grupu njenih mališana zatekli smo upravo u vrijeme održavanja "jutarnjega kruga" – svojevrsnog svakojutarnjeg kolegija. To je vrijeme rezervirano za razgovor mališana s tetama o nekom pitanju koje ih zaokuplja, planovima u vezi s budućim igrama i aktivnostima...

Teta Eda, kojaiza sebe ima tridesetak godina radnoga staža, svakako se ponosi osvojenim certifikatom u čije je dobivanje uložila tako puno truda, te ističe kako do sada u sferi odgoja i obrazovanja zapravo i nije bilo nekih instrumenata za mjerjenje kvalitete nečijeg rada.

- Otkada radim tražim i izazove, sama si postavljam ciljeve koje želim ostvariti, i kad se program Korak po korak pojavi odmah je pobudio moje zanimanje, iako mi to nije bila i prva edukacija, jer sam i ranije, kad se pružila prilika, odlazila na stručna usavršavanja - kaže nam o svojim motivima Jadranka Tomljanović i dodaje kako nakon svakog tečaja ili edukativnog programa nastoji sva pozitivna saznanja što prije iskoristiti i u praksi, u svakodnevnom radu s djecom.

Jedno od područja Koraka od posebnog interesa tete Ede je i stvaranje "razvojnih mapa" djece: "Fotografije, radovi, crteži, iskrice - sve to pruža uvid u individualni razvoj djeteta, a svaki je unos u mapu redovito popraćen i stručnim tumačenjem, odnosno zapažanjima odgojitelja." Jedna takva mapa dopunjava se gotovo svakodnevno i sadrži mnoštvo podataka, fotografija, kratkih dojmova odgojitelja o pojedinom djetetu, djetetove crteže i druge radove, a stručnoj će osobi, ali i roditelju pružiti neprocjenjive podatke o djetetovu razvoju, talentima, eventualnim teškoćama. Djeca su individualci od najranije dobi, različitoga temperamenta,

Esmina Skopljar

različitih obiteljskih navika i to treba prepoznati i poštovati, iznaći za svako dijete odgovarajuće poticaje koji će mu pomoći u učenju, razvoju socijalnih vještina, rješavanju problema... "Ideje su svuda oko nas. Ja ne prestajem biti odgojiteljica izvan vrtića, dovoljno je da odem u šetnju, nešto će mi zaokupiti pažnju, pa bilo to jesenje lišće ili ideja koju dobijem gledajući neki izlog - bilo što može poslužiti kao ideja za neku igru koju će sutra predložiti mališanima u vrtiću, ili materijal za rad, igru i učenje, to je svuda oko nas. Zapravo mogu reći da na neki način živim svoj posao", kaže teta Eda.

"U svakodnevnom radu uz primjenu metodologije Korak po korak od posebne je važnosti i kvalitetna suradnja s obiteljima - roditelji i obitelji mališana su naši partneri na istom poslu", ističe Jadranka Tomljanović.

Nakon uspješno održene edukacije u sklopu Koraka, i Jadranka Tomljanović stekla je status trenerice ISSA-e, te zajedno s Esminom Skopljar posljednjih godina održava radionice za odgojitelje po čitavoj Hrvatskoj. O svojim iskustvima i saznanjima napisala je i više stručnih radova, a edukacije održava i za odgojitelje Dječjeg vrtića Rijeka, kao i za kolegice s kojima radi u "Kriješnici".

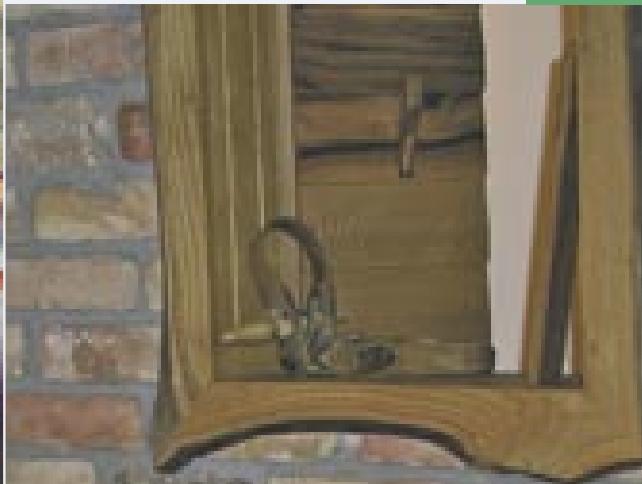
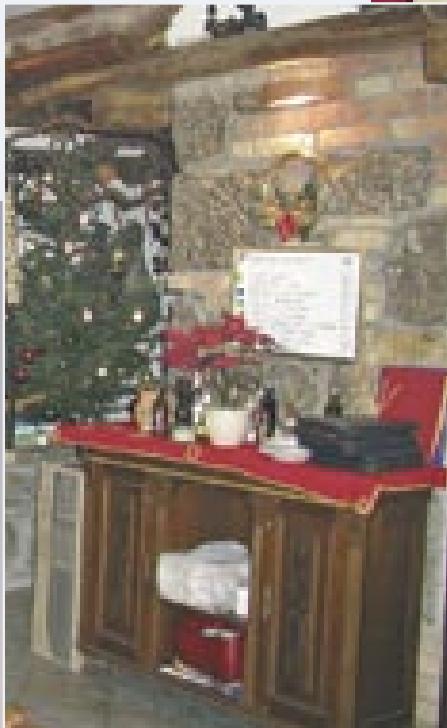
Veljka Spinčić-Rajko

pijat

U samom središtu Opatije, u neposrednoj blizini gradske tržnice, već 30 godina nalazi se gostionica Istranka.

U domaćem ambijentu i okruženju uz isto tako domaću kuhinju i obiteljsku tradiciju nudi specijalitete našega kraja.

Gostionica Istranka

B. Milanovića 2, Opatija

051/271-835

E-mail: comeprima@inet.hr

Radno vrijeme: 10 - 23 h

Recept za posutice (krpice) sa bakalarom

- bakalar bijanko
- tjesto (posutice)
- kapula
- češnjak
- maslinovo ulje
- masline

priprema:

- na maslinovom ulju prodirnisti kapulu, a posutice staviti u kipuću vodu i kuhati
- ocijediti posutice i ubaciti na izdinstanu kapulu
- dodati začine i promiješati
- servirati sa bakalarom bijanko na vrhu

petpitanja

Igor Žic, istraživač povijesti g

Rijetki su istraživači koji svojim objavljenim publikacijama uspijevaju zainteresirati čitatelja i prenijeti ga u vrijeme i zbivanja sasvim drukčija od današnjih. Na tragu velike Radmire Matejčić i Branka Fučića, u svojim knjigama, člancima i esejima o povijesti Rijeke Igor Žic je riječkom kulturnom prostoru podario zaboravljeni duh fragmenata riječke kulturne povijesti, a prijavljenočkom lakoćom svoga pisma zaintrigirao domaću publiku. Osim desetak izdanih knjiga, brojne eseje o riječkoj povijesti objavljuje u časopisima, ponajprije u "Sušačkoj reviji" i "Rivalu", te dnevnim novinama. Posebnu pozornost javnosti izazvao je knjigom "Riječki orao, venecijanski lav i rimska vučica" objavljenom 2003. godine.

Igor Žic rođen je u Rijeci 1961. godine, hrvatski jezik i književnost studirao je na današnjem Filozofskom fakultetu u Rijeci, a na istom fakultetu diplomirao je likovnu umjetnost. Kao restaurator uljanih slika, od 1987. godine zaposlen je u Pomorskom i povjesnom muzeju Hrvatskog primorja u Rijeci.

1 / NAJRELEVANTNIJE PUBLIKACIJE O RIJEČKOJ POVIJESTI

Ključna djela za razumijevanje prošlosti grada na Rječini su: sjajna knjiga Franje Račkog "Rieka prema Hrvatskoj" (Zagreb, 1867.), trotomna pozitivistička "Memorie per la storia della liburnica città di Fiume" (Rijeka, 1896.) Slovenga Ivana Koblera koji je desetljećima službovao u Zagrebu, te "Kako čitati grad" Radmire Matejčić (Rijeka, 1988.), koja je donijela priču o gradu kroz povijest arhitekture.

2 / POLITIKA U KNJIGAMA O POVIJESTI RIJEKE

Vicenzo Tomsich objavio je jednu vrlo lošu povijest grada 1886. godine, Silvino Gigante vrlo čitku "Storia del Comune di Fiume" (Firenza, 1928.), no ta je, pak, bila odviše upronjena u politiku svog vremena. Edoardo Susmel napisao je talijansku verziju "Kako čitati grad" pod nazivom "Fiume e il Carnaro" (Milano, 1940.), Matica hrvatska objavila je monumentalni zbornik "Rijeka" 1953.-1954., dok je, nažalost, "Povijest Rijeke" koju je uredio Danilo Klen, a koja je bila otisнутa 1988., poslije desetak godina rada, bila prilično zbrkana donoseći nepotpisane priloge tridesetak autora i ostavljajući brojne dvojbe oko odnosa politike i povijesti. Osnovno pravilo je - što se politika više petlja u povijesne tekstove to su oni slabašniji i kratkotrajniji. Prve žrtve povijesti uvijek su loše povijesne knjige!

Riječka povijest puna je

Najzanimljivija razdoblja su ona velikog ekonomskog poleta, odnosno najzamršenijih političkih odnosa. Po ekonomskim pokazateljima Rijeka je bila na svom vrhuncu pred Prvi svjetski rat, a po složenosti političkih pitanja u razdoblju 1918.-1924., dakle u vrijeme D'Annunzija i Zanelle

rada Rijeke

3 / RIJEČKE POVIESNE CRNE RUPE

Ključni problem kad se radi povijest nekoga grada je da se poštiju omjeri između pojedinih razdoblja, odnosno da se nastoji postići pristojna razina objektivnosti. U riječkoj povijesti loše je - na hrvatskom jeziku! - obrađeno razdoblje D'Annunzija, kad je grad bio svjetski problem. Osim toga slabo je inkorporiran doprinos Vatroslava Cihlara, koji je bio izuzetno aktivan od 1945. do 1968. godine i to naročito na području proučavanja ekonomske povijesti.

4 / JESU LI NEKA RAZDOBLJA, POPUT XIX. STOLJEĆA, ZANIMLJIVIJA ISTRAŽIVAČIMA NEGOSTALI PERIODI RIJEČKE POVJESTI, PRIMJERICE NAKON 1945. GODINE?

Najzanimljivija razdoblja su ona velikog ekonomskog poleta, odnosno najzamršenijih političkih odnosa. Po ekonomskim pokazateljima Rijeka je bila na svom vrhuncu pred Prvi svjetski rat - dovoljno je spomenuti najveću rafineriju nafte u Europi, tvornicu torpeda, tvornicu papira, najveću tvornicu duhana u Austro-Ugarskoj, osmu luku u Europi, 20 hotela, 7 kina - a po složenosti političkih pitanja u razdoblju 1918.-1924., dakle u vrijeme D'Annunzija i Zanelle.

5 / "RIJEČKI LEKSIKON"?

Što se tiče mojih aktualnih projekata (i dugovanja) može se spomenuti da je krajem 2006. tiskano peto i potom šesto izdanje "Kratke povijesti grada Rijeke". Početkom 2007. trebala bi iz tiska izaći luksuzna monografija "Povijest Rijeke i Kvarnera" (izdavač Zambelli), te knjiga o najznačajnijem antifašistu s ovog područja - Vatroslavu Cihlaru, koji je djelovao i u emigraciji, pa je bio i u krugu Thomasa Manna. Predao sam i duže tekstove o Janku Poliću Kamovu i identitetu grada Rijeke za zagrebačku "Republiku".

Što se tiče "Riječkog leksikona", njegova prva verzija bila je dovršena 1998., a druga 2004. Riječ je o rukopisu od 900 stranica, no iako se tijekom ljeta 2006. pojavio "Zagrebački leksikon" u dva toma, nije jasno kad će veliki zagrebački izdavač "Masmedia" tiskati tu knjigu. Kod istog izdavača je već dvije godine i "Turistički vodič Opatije". Ponekad knjige imaju neke svoje sudbine nezavisno od naše volje ili želje...

Nadežda Elezović

loših povjesnih knjiga

art

Riječki kipar Zvonimir Kamenar

Stvorili smo lažni dojam da

U tišini vlastita ateljea Kamenar i dalje pred sebe postavlja zadatke promišljanja kiparskog medija, izrade skulptura iz velikih kamenih blokova, razrade nekih ranije započetih ideja te nimalo lakih restauracijskih zahvata

Domaćoj javnosti riječkog kipara Zvonimira Kamenara funkcija nije potrebno posebno predstavljati, uz kiparski poziv Kamenar je dugogodišnji aktivni sudionik riječkog kulturnog života. Tijekom četrdesetak godina bavljenja kiparstvom za svoj je rad dobio niz domaćih i inozemnih nagrada, glavni je urednik i pokretač časopisa "Tarsatike" - glasila Kluba prijatelja Trsata za kulturna i društvena zbivanja, restaurator spomenika kulture, sudionik brojnih likovnih kolonija i manifestacija. U današnjem širokom rasponu poimanja što kiparstvo jest, Kamenar

se odlikuje stvaralaštvom koje ujedinjuje i tradicionalan i suvremen kiparski pristup. Autor je instalacija u kojima su svjetlost, ali i zvučnost nositelji izraza, a s jednakim će zadovoljstvom s dlijetom u ruci intervenirati u masu kamenja. Djelovanjem, na svoj osoben način, u nasljeđe riječkoj kulturi ostavio je mnogo, no energičan i vitalan Zvonimir Kamenar u tišini vlastita ateljea i dalje pred sebe postavlja zadatke promišljanja kiparskog medija, izrade skulptura iz velikih kamenih blokova, razrade nekih ranije započetih ideja te nimalo lakih restauracijskih zahvata. U neformalnoj atmosferi

umjetničkog ateljea razgovarali smo sa Zvonimirem Kamenarom.

Uz klasičnu skulpturu, napravljenu tradicionalnim kiparskim zahvatima, istovremeno stvarate raznovrsne objekte koje današnjim poimanjem kiparstva nazivamo suvremenim. Na koji način su povezana ta dva potpuno različita kiparska pristupa vašeg stvaralaštva?

- Apsolutno su povezana, ali to je pitanje metjea, zanatske forme koju ste savladali i kojom možete obraditi i učiniti sve. Klasičan pristup osigurava mi sredstva za život. Poimanje likovnosti

kod nas stoji veoma nisko jer nema adekvatnog likovnog odgoja kojim bi generacije mogle pratiti cijeli taj sustav umjetnosti od kraja moderne. Ako meni netko naruči skulpturu, vidljivu i opipljivu, klasičnu, ja joj se prilagodim i trudim se da je zanatski korektno izvedem, a da opet bude u nekom mom viđenju. Time pokrivam svoje materijalne troškove. Profesija je takva, ona je slobodna, moja je polako već i u jednom okruženju, a iako smatram da je praćenje suvremenosti u redu, osobno ne pripadam nikakvim trendovima. Radim onako kako osjećam. Moji radovi nastaju spontano.

*Kroz svoje bivstvovanje čovjek je sebi rekao da može brže i lakše,
a danas se i u umjetnosti ide linijom manjeg otpora pa će tek
rijetki uzeti kamen i lupati po njemu, a ja sam najsretniji kada
radim u kamenu, kaže Zvonimir Kamenar*

Pravci su jedna menadžmentska priča koja se uvukla u strukture umjetnosti i onda se kroz taj odnos kupnje i potražnje nameću trendovi. Trendovi su kratkog daha. No, s vremenom će ostati samo ono najbolje, ostalo će otpasti.

Kamen je "in"

U svojim kiparskim ostvarenjima koristite tradicionalne, ali i suvremene materijale. Koji materijal vam je ipak najdraži?

- Najsretniji sam kada radim u kamenu, tu pred ateljeom izložen je rad koji ima dvije i pol tone. Mnogi smatraju da je kamen

oblik koji kao kipar posebno preferirate?

- Mijeh me opsjeda, to je jednostavan oblik, ali i provokativan. Kao simbolika zvučnosti mijeh je za mene doseg savršenstva. Kada promotrite i analizirate tu životinjsku kožu vidjet ćete koliko ona može ići u ljepotu, a koliko u drugu krajnost. Ikonski, čovjek je uzeo kožu da bi u nju mogao staviti vodu - preko nje je mogao nositi dio svoje egzistencije. Tada je shvatio da mu može poslužiti i u nekim prigodama, napuhnuo ga je i s tom kožom počeo stvarati zvukove. To su panske priče, ali odnosi među elementarnim su

nenađmašivim medijem, ona me neprestano prati. Svojevremeno sam razmišljao o skulpturi koja bi imala sve elemente glazbe, skulptura iz koje biste izvukli određene zvukove, no novac je bio razlog što nisam razradio ta polja koja su u kontekstu suvremenog promatranja skulpture.

Moja skulptura Kamova je ušla u život

Bavite se restauracijom spomenika, na području Županije mnogo je spomenika koje ste restaurirali, a mnogi ne znaju da je primjerice opatijska Madona vaša replika.

- Zaštitom spomenika kulture bavim se još od 1970. godine i kao vrhunac tog dijela mog posla smatram rad na Eufrazijevoj bazilici, spomeniku kulture svjetske baštine. Na njoj sam, početkom sedamdesetih, radio dio drvenog narteksa. Od značajnijih zahvata tu je i rad na riječkom "Kosom tornju". Upozorio bih na ploku s podacima gradnje, potresa i obnove, a koja je prije dvije godine nestala s tornja. Radio sam i kip sv. Jakova na opatijskoj crkvi, a sada radim na restauraciji Srednje talijanske škole.

je rad u kamenu prošlost

pasê, ali promatrujući likovnost i kulturu oko sebe vidim da se kamen savršeno koristi u Italiji, Poljskoj, Francuskoj. Mnogo kipara danas radi u kamenu. Stvorili smo lažni dojam da je kamen pasê, a kamen jako dobro egzistira u svijetu umjetnosti.

Kada bismo ga s filozofske strane promatrali, on označava trajnost.

Kroz svoje bivstvovanje čovjek je sebi rekao da može brže i lakše, danas se ide linijom manjeg otpora pa će tek rijetki uzeti kamen i lupati po njemu.

Instalacije, linijski i luminozni objekti, ali i oble forme. Postoji li ipak neki

savršeni. Mih je glazbalo koje neprestano diše, ako nema zraka - ima zraka. Kada sam jednom uzeo mih u ruke imao sam u glavi niz konotacija, ne samo mih kao mih, nego sam i čovjeka zamišljao kao mih, mih kao tijelo. U jednom razdoblju radio sam ljudi kao mjejhove u foteljama. Sjedi čovjek, napuhnut, a umjesto glave mu je splet od miha, to je sintetizirana forma ali - to je čovjek.

Glazbu smatram

art Riječki kipar Zvonimir Kamenar

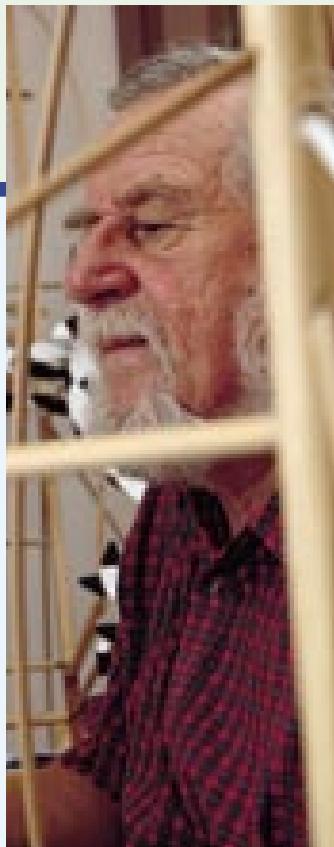
Sudionik ste mnogih kiparskih kolonija. U čemu je posebnost tih manifestacija?

- Podržavam ih, ali bih rječ kolonija, prema sugestiji moje "bolje polovice", izbacio. To je izraz koji kao da vas drži u kolonijalnom odnosu, a mislite i govorite o najslobodnijim ljudima na svijetu. Više volim riječ - susreti. Čest sam i počasni gost kolonije u Sloveniji. Ti susreti za mene su izazovi, nađete se u sredini koja vas ne poznaje onako kako vas vaša sredina poznaje, ako vas i ovđe poznaju. Tu se okupljaju dobiti umjetnici iz cijelog svijeta i ti susreti oslobadaju. Mnogo se eksperimentira, a smatram da je naša dužnost da nismo ukalupljeni, da se prepustimo

snatrenju.

Autor ste i skulpture Kamova koja je bliska svakom tko je dane gubio sjedeći s prijateljima pred Kontom, a koja uvijek toplo podsjeća na pomalo boemski identitet grada. Kako se osjećate kada prolazite pored skulpture koja je ujedno i jedan od rijetkih javnih spomenika u Rijeci?

- Kada nešto napravite to ostaje iza vas. Ja se radujem ljepoti mladosti i ljudi, promatram ih. Kamov je ušao u život. Ideja je da kamerom snimim situacije oko Kamova, komunikaciju ljudi s njim. Vidio sam toliko divnih scena, i ljubavnih i druženja mladih. Po pitanju javnih spomenika ne mogu puno reći - ja sam stvaralač, ja ne vladam.

Ja vladam medijem. Na nama je da imamo viziju. Htio sam napraviti "Spomenik pomoru - svjetlosni signal" na kojem bi se za određene trenutke svećanosti upalilo svjetlo. Palila bi se kada brod potone, ili se porine, kada se nešto ugodno dogodi. Napokon, spomenik je bio predstavljen i na Zagrebačkom salonu, no od realizacije se, zbog navodnog ekološkog onečišćenja, odustalo.

Odgovara li vam novi radni prostor i uopće ambijent "Ulice ateljea"?

- Zadovoljan sam prostorom, a i drago mi je što smo u blizini Akademije. Uopće, sretan sam što je Rijeka dobila Akademiju primijenjenih umjetnosti.

Nadežda Elezović

Jamac održivog razvoja

- čišćenje i degazacija brodskih i industrijskih spremnika
- čišćenje spremnika srove naftne i naftnih derivata
- sakupljanje i zbrinjavanje otpadnih ulja, otpadnih emulzija te zauštenih otpadnih voda
- sakupljanje i zbrinjavanje opasnog otpada
- čišćenje, TV inspekcija, in-situ sanacija kanalizacionih sustava
- termička desorpcija ugljikovodika iz zagadenog tla
- intervencije kod eko nesigurnosti od 0-24 h

IND-EKO
d.o.o. RIJEKA

Industrijska ekologija i zaštita okoliša
Kozar 40, 51000 Rijeka, tel. 051 336-093, fax 051 336-022
ind-eko@t-com.hr www.ind-eko.hr

Primorsko-goranska županija
Majstrovina "Željeznički put" (na području Županije), Adalbertova 12, 51000 Rijeka

Magazin "Zeleno i plavo" (za nagradnu križaljku), Adamiceva 10, 51000 Rijeka
Izvlačenje dobitnika bit će 22. svibnja 2007. na Kanalu Bi, a rezultate objavljivati

Izvlačenje dobitnika bit će 22. ožujka 2007. na Kanalu Ri, a rezultate objavljujemo u sljedećem broju.

Rješenja traženih pojmova iz prošlog broja:

EU priznanje za čistoću mora - PLAVA ZASTAVA, I

za Crikvenicu - AD TURRES, Sportska lega

- MIRAMARE, Turističko mjesto - stara luka SELCE

Nagrada za tečno odgovore iz hr. 3

Nagrada za točne odgovore iz knjige

nagradna križaljka

infopgž

Primorsko-goranska županija

Župan: Zlatko Komadina

Zamjenici:

Luka Denona, Nada Turina-Đurić

Predsjednik Skupštine:

Marinko Dumanić

Adamićeva 10, 51000 Rijeka

T: +385 51 351-600 F: +385 51 212-948

info@pgz.hr • www.pgz.hr

Grad Rijeka

Gradonačelnik: mr.sc. Vojko Obersnel

Predsjednica vijeća: Dorotea Pešić-Bukovac

Korzo 16, 51000 Rijeka

T: +385 51 209-333 F: +385 51 209-520

protokol@rijeka.hr • www.rijeka.hr

Grad Bakar

Gradonačelnik: Tomislav Klarić

Predsjednik vijeća: Milan Rončević

Primorje 39, 51222 Bakar

T: +385 51 761-119 F: +385 51 761-137

grad-bakar@ri.t-com.hr • www.bakar.hr

Grad Cres

Gradonačelnik: Gaetano Negovetić

Predsjednik vijeća: Nivio Toich

Creskog statuta 15, 51557 Cres

T: +385 51 661-950, 661-954 F: +385 51 571-331

grad-cres@ri.t-com.hr • www.cres.hr

Grad Crikvenica

Gradonačelnik: Božidar Tomašek

Predsjednik vijeća: Eduard Rippl

Kralja Tomislava 85, 51260 Crikvenica

T: +385 51 241-445, 242-009

F: +385 51 241-655, 242-009

ured-grada@grad-crikvenica.t-com.hr • www.crikvenica.hr

Grad Čabar

Gradonačelnik: Marijan Filipović

Predsjednik vijeća: Zoranin Kuzele

Narodnog oslobođenja 2, 51306 Čabar

T: +385 51 821-042, 821-008 F: +385 51 821-137

odjel.gradske.uprave.cabar@ri.t-com.hr

Grad Delnice

Gradonačelnik: Marijan Pleše

Predsjednik vijeća: Goran Muvrin

Ante Starčevića 4, 51300 Delnice

T: +385 51 812-055 F: +385 51 812-037

grad-delnice@ri.t-com.hr • www.delnice.hr

Grad Kastav

Gradonačelnik: Dean Jurčić

Predsjednik vijeća: Dalibor Čiković

Zakona katalofskega 3, 51215 Kastav

T: +385 51 691-452, 453, 454 F: +385 51 691-452, 453

grad-kastav@ri.t-com.hr • www.kastav.hr

Grad Kraljevica

Gradonačelnik: Josip Turina

Predsjednik vijeća: Danijel Frka

Frankopanska 1A, 51262 Kraljevica

T: +385 51 282-450 F: +385 51 281-419

grad-kraljevica@ri.t-com.hr • www.kraljevica.hr

Grad Krk

Gradonačelnik: Dario Vasilčić

Predsjednik vijeća: Ivan Jurešić

Trg Josipa bana Jelačića 2, 51500 Krk

T: +385 51 221-415, 221-115 F: +385 51 221-126

grad-krk@ri.t-com.hr • www.grad-krk.hr

Grad Mali Lošinj

Gradonačelnik: Gari Cappelli

Predsjednik vijeća: Milan Mužić

Riva loš. kapetana 7, 51550 Mali Lošinj

T: +385 51 231-056 F: +385 51 232-307

gradonacelnik@mali-lostinj.hr • www.mali-lostinj.hr

Grad Novi Vinodolski

Gradonačelnik: Oleg Butković

Predsjednik vijeća: Milorad Komadina

Trg Vinodolskog zakona 1, 51250 Novi Vinodolski

T: +385 51 245-045, 244-409 F: +385 51 245-634

poglavarstvo@novi-vinodolski.hr • www.novi-vinodolski.hr

Grad Opatija

Gradonačelnik: dr.sc. Amir Muzur

Predsjednik vijeća: Adriano Požarić
Maršala Tita 3, 51410 Opatija

T: +385 51 701-322, 710-333 F: +385 51 701-316
www.opatija.hr

Grad Rab

Gradonačelnik: Željko Barać

Predsjednik vijeća: Željko Peran
Trg Municipium Arba 2, 51280 Rab

T: +385 51 777-460 F: +385 51 724-777
info@rab.hr • www.rab.hr

Grad Vrbosko

Gradonačelnik: Anton Mance

Predsjednik vijeća: Slavko Medved
Goranska ulica 1, 51326 Vrbosko

T: +385 51 875-115, 875-228 F: +385 51 875-008

Općina Baška

Načelnik: dr.sc. Milivoj Dujmović

Predsjednik vijeća: Zlatko Đorić
Palada 88, 51523 Baška

T: +385 51 856-809, 856-103 F: +385 51 856-889
opcina-baska@ri.t-com.hr • www.baska.hr

Općina Brod Moravice

Načelnik: Dragutin Crnković

Predsjednik vijeća: Branimir Svetličić
Stjepana Radića 2, 51312 Brod Moravice

T: +385 51 817-180, 817-355 F: +385 51 817-180
dragutin.crnkovic1@ri.t-com.hr

Općina Čavle

Načelnik: Željko Lambaša

Predsjednik vijeća: Josip Čargonja
Čavle 104, 51219 Čavle

T: +385 51 250-282, 259-579 F: +385 51 250-269
opcina-cavle@ri.t-com.hr • www.cavle.hr

Općina Dobrinj

Načelnik: Neven Komadina

Predsjednik vijeća: Zoran Kirinčić
Dobrinj 103, 51514 Dobrinj

T: +385 51 848-344 F: +385 51 848-141
opcina-dobrinj@ri.t-com.hr • www.dobrinj.hr

Općina Fužine

Načelnik: Marinko Kauzlaric

Predsjednik vijeća: Miljenko Fak
Dr. Franje Račkog 19, 51322 Fužine

T: +385 51 835-362, 835-758, 835-759
F: +385 51 835-768
opcina-fuzine@ri.t-com.hr

Općina Jelenje

Načelnik: Branko Juretić

Predsjednik vijeća: Damir Maršanić
Dražičkih boraca 64, 51218 Dražice

T: +385 51 208-080 F: +385 51 208-090
opcina-jelenje@ri.t-com.hr • www.jelenje.hr

Općina Klana

Načelnik: Ivan Šnajdar

Predsjednik vijeća: Slavko Gauš
Klana 33, 51217 Klana

T: +385 51 808-205 F: +385 51 808-708
opcina-klana@globalnet.hr • www.klana.hr

Općina Kostrena

Načelnik: Miroslav Ulijan

Predsjednik vijeća: Marijan Blokar
Sv.Lucijska 38, 51221 Kostrena

T: +385 51 209-000 F: +385 51 289-400
opcina-kostrena@ri.t-com.hr • www.kostrena.hr

Općina Lokve

Načelnik: Davorin Cenčić

Predsjednik vijeća: Mirko Turukalo
Šet. Golubinjak 6, 51316 Lokve

T: +385 51 831-336, 831-255 F: +385 51 508-077
opcina-lokve@ri.t-com.hr

Općina Lovke

Načelnik: Davorin Cenčić

Predsjednik vijeća: Mirkoljub Turukalo
Šet. Golubinjak 6, 51316 Lovke

T: +385 51 291-045, 291-046 F: +385 51 291-045
opcina-lovke@ri.t-com.hr

Općina Viškovo

Načelnik: Goran Petrc

Predsjednik vijeća: Radovan Brnelić
Vozišće 3, 51216 Viškovo

T: +385 51 503-770, 503-772 F: +385 51 257-521
opcina-viskovo@ri.tel.hr • www.općina-viskovo.hr

Općina Vrbnik

Načelnik: Franjo Toljanić

Predsjednik vijeća: Branko Pavan
Trg Škaljica 7, 51516 Vrbnik

T: +385 51 857-099, 857-310 F: +385 51 857-099
opcina-vrbnik@ri.t-com.hr

GOSPODARSTVO

Udio Županije u ukupnom prihodu Republike Hrvatske • **6,1 %**
Izvoz roba • **238 milijuna USD**
Uvoz roba • **637 milijuna USD**

INFRASTRUKTURA

Ceste • **3.442 km**
Željeznice • **135,5 km**
Zračne luke • **4**

STANOVNIŠTVO

Ukupno stanovništvo • **305.505**

Najviše stanovnika
Grad Rijeka • 144.043

Najmanje stanovnika
Općina Brod Moravice • 985

Gradova • **14**

Općina • **22**

Naselja • **510**

Izvor podataka:
Statistički ljetopis
Primorsko-goranske županije 2005. Ured
državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji

Resori županijskog poglavarstva:

Proračun i financije

• U izboru

Školstvo, znanost i tehnologija

• mr.sc. Tatjana Stanin

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

• Vedrana Fržop-Kotulovski

Regionalna suradnja, lokalna samouprava i civilno društvo

• Nedeljko Tomic

Komunalne djelatnosti

• Ingo Kamenar

Gospodarstvo

• prof.dr.sc. Vidoje Vujić

Turizam i ugostiteljstvo

- U izboru

Pomerstvo i promet

• Ivo Zrilić

Kultura, sport i tehnička kultura

• mr.sc. Elida Ružić

Prostorno i urbanističko planiranje te zaštita okoliša

• Georg Žeželić

Županijski upravni odjeli:

Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu

Žrtava fašizma 17, Rijeka

T: +385 51 301-200 • F: +385 51 212-182
gospodarstvo@pgz.hr

Pročelnik: Berislav Tulić

Upravni odjel za pomerstvo, promet i veze

Ciottina 17/b/l, Rijeka

T: +385 51 351-952 • F: +385 51 351-953
pomerstvo@pgz.hr

Pročelnik: Nikola Mendlira

Upravni odjel za proračun i financije

Adamićeva 10/VI, Rijeka

T: +385 51 351-672 • F: +385 51 351-673
proracun@pgz.hr • financije@pgz.hr

Pročelnica: Bosiljka Kalčić

Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport

Ciottina 17/b/l, Rijeka

T: +385 51 351-882 • F: +385 51 351-883
skolstvo@pgz.hr • drustvene.djelatnosti@pgz.hr

Pročelnica: mr.sc. Jasna Blažević

Upravni odjel za upravljanje imovinom i opće poslove

Splitska 2/l, Rijeka

T: +385 51 351-822 • F: +385 51 351-803
imovina@pgz.hr • komunalne.djelatnosti@pgz.hr

Pročelnik: Vladimir Čekada

Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb

Ciottina 17/b/l, Rijeka

T: +385 51 351-922 • F: +385 51 351-923
zdravstvo@pgz.hr • socijalna.skrb@pgz.hr

Pročelnik: mr.sc. Ivo Afrić

Ured Županije

Adamićeva 10/III, Rijeka

T: +385 51 351-612 • F: +385 51 351-613
ured.zupana@pgz.hr • poglavarstvo@pgz.hr

skupstina@pgz.hr

Predstojnik: Branko Škrobonja

Županijski zavod za održivi razvoj i prostorno planiranje

Splitska 2/l, Rijeka

T: +385 51 351-772 • F: +385 51 212-436
zavod@pgz.hr

Ravnatelj: prof.dr.sc. Mladen Črnjar

Ustanove u kulturi Primorsko-goranske županije

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja

Muzejski trg 1,
51000 Rijeka
Ravnateljica:
Margita Cvjetinović Starac
T: +385 51 213-578, 335-772
F: +385 51 213-578
pomorski-povijesni-muzej@ri.htnet.hr

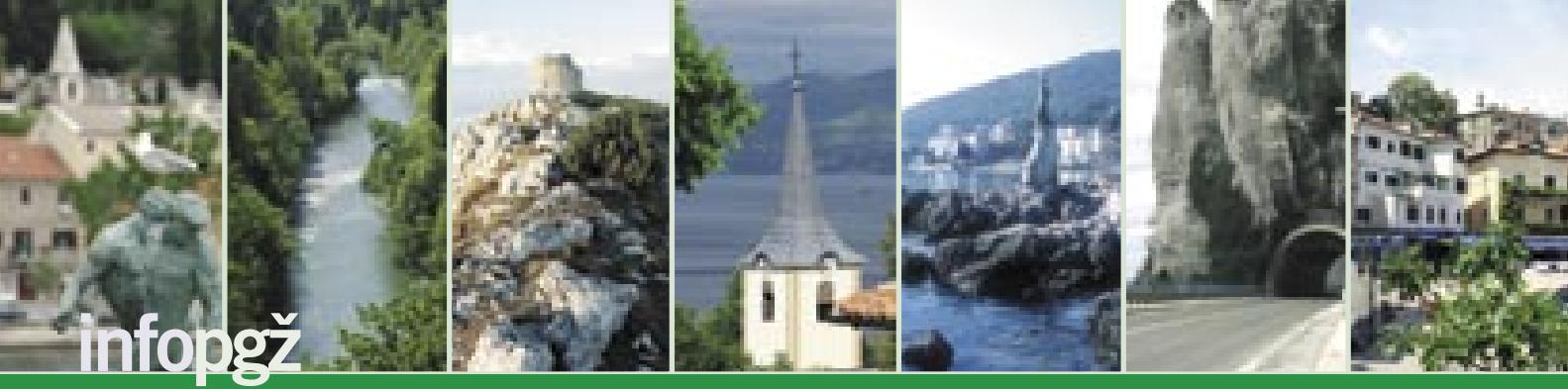
Prirodoslovni muzej

Lorenzov prolaz 1,
51000 Rijeka
Ravnateljica:
Milvana Arko-Pijevac
T: +385 51 553-669
F: +385 51 553-669
primmuzir@ri.htnet.hr
www.prirodoslovni.hr

Ustanova Ivan Matetić Ronjgov

Ronjgi 1, 51516 Viškovo
Ravnatelj: Dušan Prašelj
T: +385 51 257-340
F: +385 51 503-790
ustanova@ri.t-com.hr
www.ustanova-ronjgov.hr

infopgž

Ustanove u zdravstvu Primorsko-goranske županije

DOM ZDRAVLJA PRIMORSKO-GORANSKE

ŽUPANIJE
ravnateljica:
Milena Kabalinc
Krešimirova 52
51 000 Rijeka
T: +385 51 666-001
F: +385 51 337-405

ISPOSTAVA CRIKVENICA

voditeljica ispostave:
Ivana Zorić
Kotorska bb
51260 Crikvenica
T: +385 51 241-855
F: +385 51 241-219

ISPOSTAVA ČABAR

voditeljica ispostave:
Vasilija Žagar
Narodnog oslobođenja 7
51306 čabar
T: +385 51 821-081
F: +385 51 821-683

ISPOSTAVA DELNICE

voditelj ispostave:
Anton Štimac
Šet. I.G. Kovačića bb
51300 Delnice
T: +385 51 812-237
F: +385 51 814-326

ISPOSTAVA KRK

voditelj ispostave:
Ratko Gašparović
Vinogradrska bb
51500 Krk
T: +385 51 221-155
F: +385 51 221-239

ISPOSTAVA MALI LOŠINJ

voditelj ispostave: Mirjana
Aušperger-Mužić
Priko 69
51550 Mali Lošinj
T: +385 51 231-205
F: +385 51 231-205

ISPOSTAVA OPATIJA

voditelj ispostave:
Zdravko Grgurev

Stubište dr. Vande Ekl 1 51410 Opatija

T: +385 51 271-227
F: +385 51 271-532

ISPOSTAVA RAB

voditelj ispostave:
Miladin Krsmanović
Palit 20
51280 Rab
T: +385 51 776-969
F: +385 51 727-975

ISPOSTAVA RIJEKA

voditeljica ispostave:
Nela Šepić
Krešimirova 52
51000 Rijeka
T: +385 51 666-000
F: +385 51 337-405

ISPOSTAVA VRBOVSKO

voditelj ispostave:
Dubravko Šragalj
Dobra 20
51326 Vrbovsko
T: +385 51 875-138
F: +385 51 875-838

CENTAR ZA REHABILITACIJU FORTICA- KRALJEVICA

v.d.ravnateljica:
Ankica Šajbić-Šukunda
Obala kralja Tomislava 1
51262 Kraljevica
T: +385 51 283 231
F: +385 51 283 235

LJEČILIŠTE VELI LOŠINJ

v.d. ravnateljica:
Olga Sinčić
Podnjavori 27
51551 Veli Lošinj
T: +385 51 236-185
F: +385 51 236-224

LJEKARNA JADRAN

ravnateljica:
Silvana Jager
Vlačićev trg 1
51000 Rijeka
T: +385 51 337-217
F: +385 51 337-398

PSIHJATRIJSKA BOLNICA RAB

ravnateljica: prim. mr. sc
Vesna Šendula Jengić
Kampor 224
51280 Rab
T: +385 51 776-377
F: +385 51 776-506
W: www.bolnicarab.hr

THALASSOTHERAPIA - CRIKVENICA

ravnatelj: Damir Lončarić
Gajevo šetalište 21
51260 Crikvenica
T: +385 51 785-189
F: +385 51 785-189
E: thalassotherapy-
crikvenica@ri.t-com.hr
W: www.hupi.hr/talaso

E: thalassotherapy-
opatija@ri.htnet.hr
W: www.thalassotherapy-
opatija.hr

USTANOVA ZA HITNU

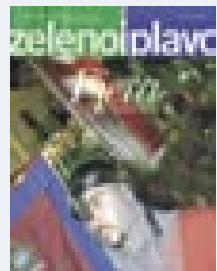
MEDICINSKU POMOĆ
ravnateljica:
mr.sc. Diana Florini
B. Blečića bb
51000 Rijeka
T: +385 51 671-645
F: +385 51 671-649

NASTAVNI ZAVOD ZA

JAVNO ZDRAVSTVO PGŽ
ravnatelj:
dr.sc. Vladimir Mićović
Krešimirova 52 A
51000 Rijeka
T: +385 51 334-530
F: +385 51 213-948
W: www.zzzpgz.hr

infozip

Predbilježi se i besplatno primaj poštom magazin Primorsko-goranske županije **zelenoplavo** • info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612

DOBITNICI NAGRADNE KRIŽALJKE IZ 6. BROJA ZIP-a

<i>Ručak za dvije osobe u „Konobi Tarsa“ u Rijeci</i>	<i>Knjiga „Rijeka na starim razglednicama“</i>	<i>Jelka Justinčić</i>	<i>Vanja Dević</i>
Zdenka Šašković Zaheji 50 51415 Lovran	Jelena Pavičić V. Babić 8 51000 Rijeka	Tatjana Rubčić Radetići 7 51211 Matulji	Antuna Barca 3B 51000 Rijeka
Andrea Torbica Dramalj 86 51265 Dramalj	Mirela Rumac Brešča 3 51213 Jurdani	Ivana Bakarčić Mihelići 27/a 51211 Matulji	Andreja Hadžić Laginjina 7 51000 Rijeka
Marija Stanojević Vozićće 18 51216 Viškovo	Tea Banić Prika 27 51550 Mali Lošinj	CD-a „Eviva Milotti“	Željka Hlanuda Poljane – Ladeti 61
<i>Knjiga „Igor Emili“ Rastika Schwalbe</i>	Marija Lončarić Kvaternikova 62 51000 Rijeka	Ivan Renčić Japlenički put 3 51512 Njivice	Banj 64 51262 Kraljevica
Bogdan Vidaković Drežnička 18/IV 51000 Rijeka	Bogdan Vidaković Drežnička 18/IV 51000 Rijeka	Angela Galat G. Carabino 1 51000 Rijeka	Damir Jelušić Melin 1/11 51557 Cres
Sanja Fumić Rastočine 7 51000 Rijeka	Poklon paket goranskih autohtonih proizvoda	Gabrijel Mišić Škrlevo 120 51223 Škrlevo	Posebna nagrada za najbrži odgovor – županijska kravata
Ozren Gallat Franje Čandeka 36 51000 Rijeka	Mia Vukdragović Brace Stipčić 41 51000 Rijeka	Melhior Tibljaš M. Balote 41 51000 Rijeka	Predrag Grubišić Braće Fučak 4 51000 Rijeka
	Marija Butorac Hrvatskih branitelja 21 51250 Novi Vinodolski	Filip i Paulina Ostojić Laginjina 10/II 51000 Rijeka	stranica 45

zelenoplavo

Impressum: zelenoplavo, magazin PGŽ • ISSN 1845-5220 • Izlazi 4 puta godišnje • Godina III • Broj 7 • Siječanj 2007.

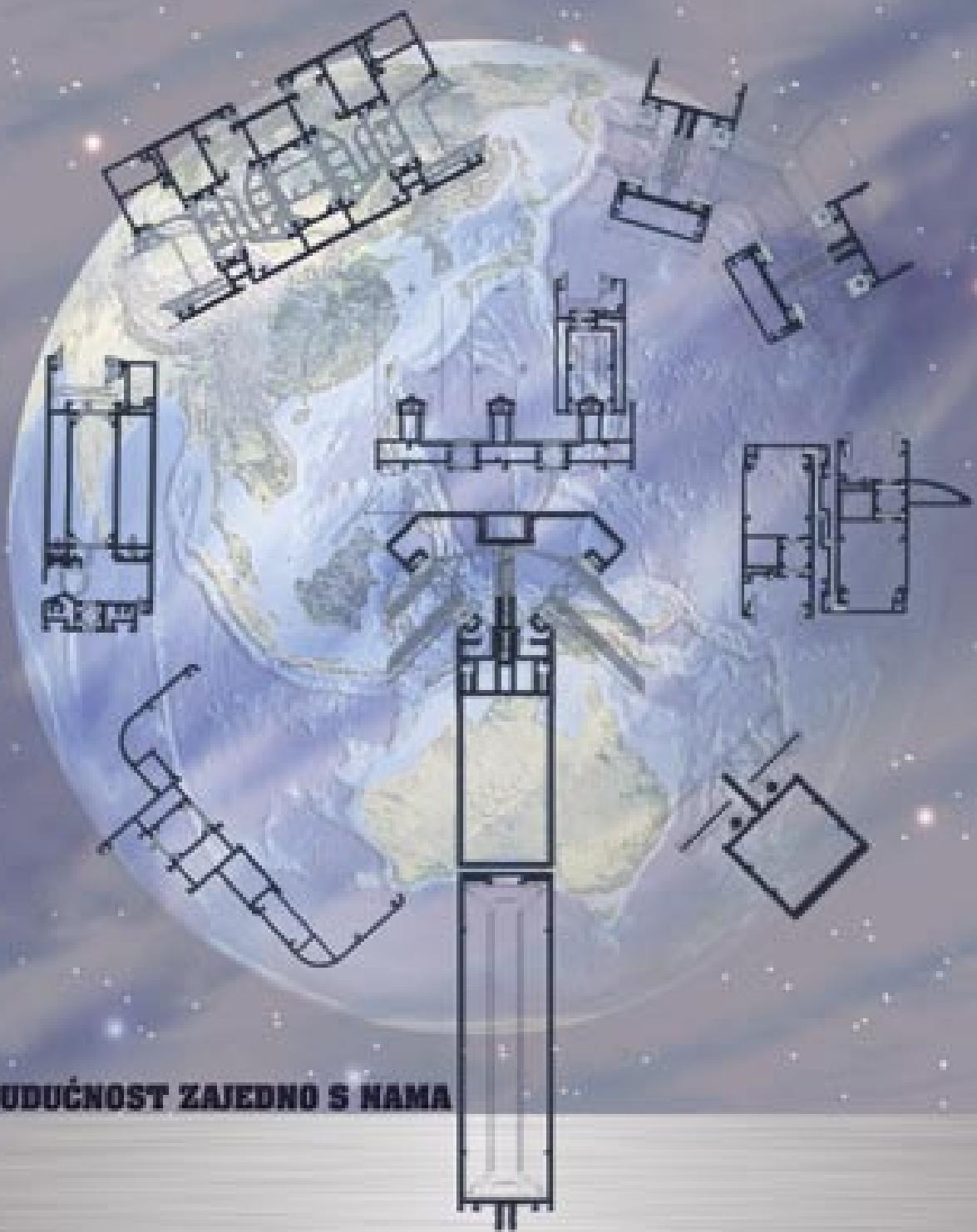
Izdavač: Primorsko-goranska županija, Adamićeva 10, Rijeka • info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612

Za izdavača: Zlatko Komadina • **Odgovorni urednik:** Branko Škrobonja • **Glavni urednik:** Dragan Ogurlić

Urednički savjet: Marinko Dumanić, dr. Mladen Črnjar, mr. Daina Glavočić, Zdravko Čiro Kovačić, Damir Lončarić, dr. Joža Perić, Neven Šantić

Autori tekstova: Dragan Ogurlić, Andrea Bralić, Veljka Spinčić-Rajko, Nevenka Koščić, Hrvoje Hodak, Marinko Krmpotić, Mira Krajinović Željak, Nadežda Elezović, Branko Škrobonja (kronika) • **Fotografije:** Petar Fabijan, Renco Kosinožić, Pero Lovrovčić, Marinko Krmpotić, Hrvoje Hodak, Marin Anićić, Veljka Spinčić-Rajko •

Lektor: Jasna Škoric • **Likovno oblikovanje:** Ivica Oreš • **Marketing i produkcija:** Makol marketing, Rijeka, narudžba oglasa na e-mail: makol@makol.hr ili fax 051 / 677 226 • **Tisk:** Rotooffset tiskara Meić, Zagreb • **Naklada:** 20.000 • Idući broj magazina "Zeleno i plavo" izlazi u travnju 2007.

KORAK U BUDUĆNOST ZAJEDNO S nama

Aluminij
ZEKIĆ
www.zekic.hr

štoria

Posljednji Frankopan

tekst: Dragan Ogurlić
ilustracija:
Vjekoslav Vojko Radoičić

Kao suri orao na stijeni, na jednoj
Kod najsjevernijih točaka otoka
Krka diže se starodrevni i romantični
Omišalj, nekadašnji kaštel krčkih knezova
Frankopana, stršeći nad omišalskom
dragom.

Ovdje je nekada sa svojom vojskom
stolovao knez Ivan VII. Frankopan, čiji su
krčki posjedi bili trn u oku Mlečanima koji
su željeli postati apsolutni gospodari ovih
naših otoka i obala. Svaka vlast koja se
ustalila u primorskim gradovima izazivala
je u njima bijes i navodila ih da je se riješe
lukavstvom ili silom. Tako im je, eto, smetao
i knez Ivan Frankopan, kojega su u nekoliko
navrata pokušali uhvatiti, ali ih je on svaki
put nadmudrio.

Godine 1480. mletački providur Vinciguerra
prijeđio je grad Krk, svladavši kapetana
Blaža Mađara, vojskovodu ugarskoga kralja
Matijaša Korvina, te se oborio na Omišalj,
gdje je stolovao Ivan Frankopan, prkosivši
Mlečanima. Mletački providur dojedro je
svojom galijom i vojskom stao opsjetati
Omišalj. Grad se junački branio, pa su
Mlečani htjeli branitelje izglađnjivanjem
prisiliti na predaju.

Knez Ivan je prozreo ovu njihovu namjeru
pa dade baciti iz svoje utvrde pred mletačku

vojsku tele, koje je dao nahraniti žitom.
Raspovrivi tele i našavši u njegovoj utrobi
samu pšenicu, prosudiše Mlečani da ima u
utvrdi još obilato hrane i da im namjera neće
uspjeti. Stoga ponudiše Frankopanu mir i
prijateljstvo. Knez im povjerova, pomiri se
s njima i pogosti u svojoj utvrdi tu mletačku
gospodu.

Mir je bio sklopljen i proslavljen
veličanstvenom goz bom u dvoru sretnoga
Frankopana. Međutim, lukavi Mlečići po
svom su običaju gojili paklenu namjeru;
htjedoše se tobože knezu odužiti pa ga
pozvaše na isto tako sjajnu gozbu, što je
prirediše na svojoj galiji privezanoj uz obalu
podno Omišlja.

Za vrijeme gozbe odvezaše Mlečani
konope i otploviše. Izađe Frankopan na
palubu lade da se nauživa svježeg zraka
i vidi kako su ga ljuto prevarili. Bio je već
daleko od kopna, lada se već primicala rtu
Glavini na otoku Cresu, a njegov se Omišalj
bijelio u daljini. Zaviljio je knez kao ljuta
guja nad svojom nesrećom i lakovjerjem te
zavikao:

- Nevjero, nikad te ne bilo!
I gledajući svoj lijepi toranj zapjeva:

Aj turne moj lipo,
Lipi ter prostrani,
Kako sam te lipo,
Lipo sagradio!
A sada ne smijem
Blizu tebe priti.
Komu te ostavljam?
Ostavljam te tici,
Tici lastavici,
Ka će letnjim danom
Nad tobom letiti,
Meni tužan spomen,
A svitu paklensku
Neviru tužiti.

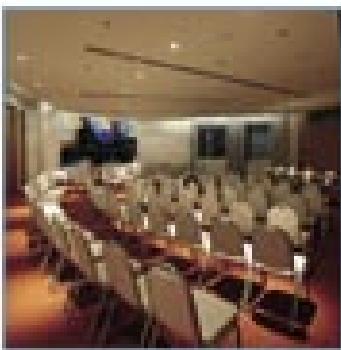
Mlečići kneza odvedoše u Mletke te
postanu gospodari njegovih zemalja. Rekoše
mu:

- Ti svoga otoka više nećeš vidjeti, ali ćemo
ti ispuniti svaku drugu želju.

Knez nato zaželi da njegovi kmetovi
plaćaju samo šesnaestinu umjesto desetinu.
Tako i bude. A Ivan Frankopan doista nije
nikada više video svoga zlatnog otoka, svoju
starinu, gdje su knezovi Frankopani živjeli
i gospodarili puna četiri stoljeća. Umro je u
zatočeništvu šest godina kasnije, 14. ožujka
1486.

HOTEL JADRAN RIJEKA

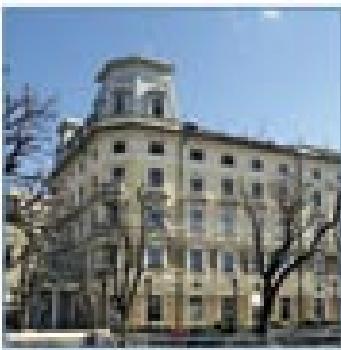
HOTEL JADRAN***
Šestinska 100 divača 46 - 51000 Rijeka
tel +385 51 216 400 · fax +385 51 436 203
e-mail: jadran@spodnji-kontrol.hr

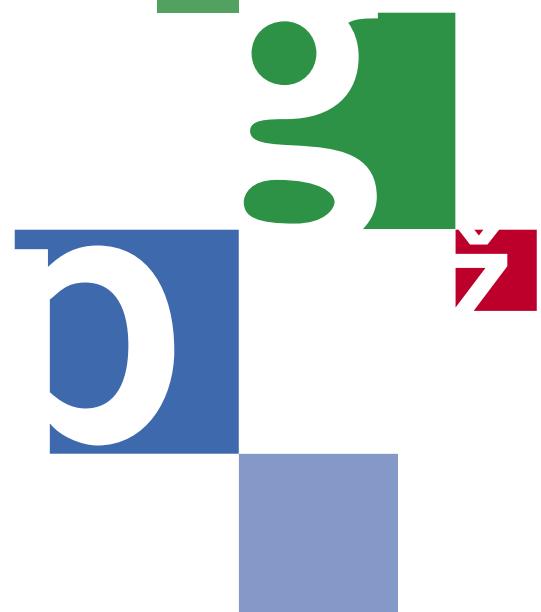
HOTEL CONTINENTAL**
Šestinske Andrije Kadića - Blažeće 1 - 51000 Rijeka
tel +385 51 372 000 · fax +385 51 372 009
e-mail: kontinento@spodnji-hotel.hr

TIN VVALA SCOTT**
Ulica Gabrova 1b - 51242 Brodvice
tel +385 51 281 226 · fax +385 51 281 346
e-mail: hotel-vvala-scott@hinet.hr

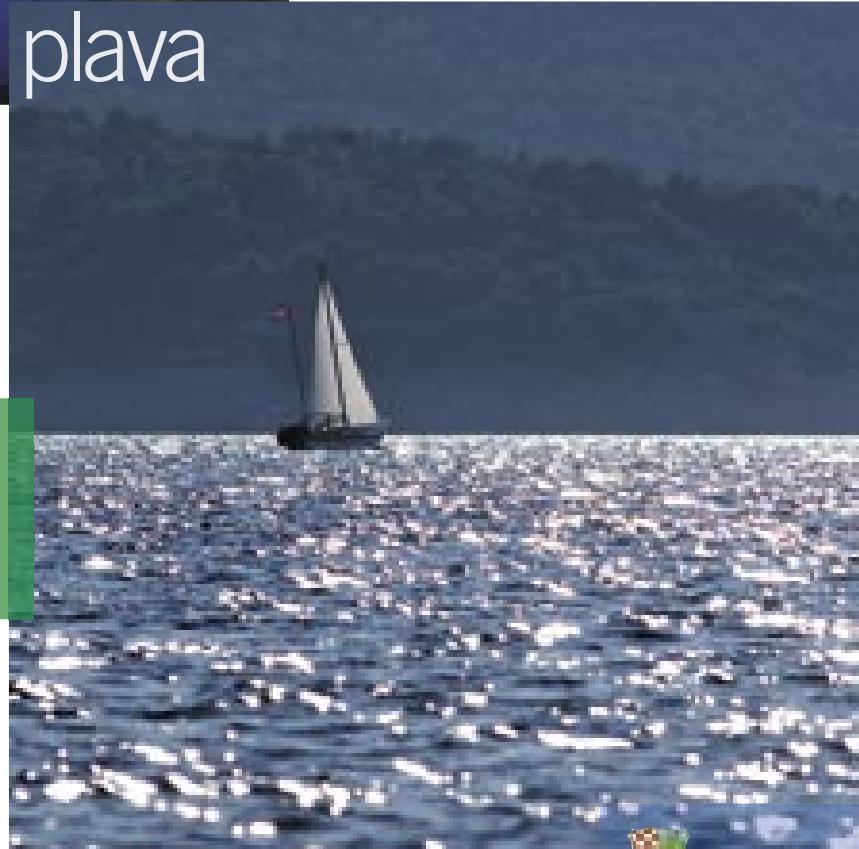
NEBODER
Šestinske Ulice 1 - 51000 Rijeka
tel +385 51 373 538 · fax +385 51 373 541
e-mail: neboder@spodnji-hotel.hr

LUDIJA
Rukavčićki brijes 3/2 - 51221 Rijeka
tel +385 51 289 004 · fax +385 51 289 475
e-mail: hotel-ludijski@hinet.hr

zeleno plava

primorsko
goranska
županija

Primorsko - goranska županija
Adamićeva 10
HR - 51000 Rijeka

info@pgz.hr
www.pgz.hr